

XXII
V
XXXXVI

401/1111/153

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΧΑΝΙΑ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1932
Ετησία συνδρομή δρ. 20
Τιμή φύλλου δραχμ. 2.50
Αριθμός φύλλου 1

Μηνιαίον περιοδικόν ἐν-
διδόμενον ὑπὸ τῶν μα-
θητῶν τοῦ Γυμνα-
σίου Ὑψηλῶν Χανίων

Η ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΟΣΑ ΒΛΕΠΟΜΕΝ ΓΡΗΟΥΔΑ

Ῥάστερα ἀπὸ σκέψε μα-
θητῶν ἡμερῶν, ἀποφασί-
σαμε καθηγητῆς καὶ
μαθητῆς τὴν ἐπανεκδο-
σιν τοῦ περιοδικοῦ μας,
καὶ προχωροῦμεν μετὰ τὴν
ταχύτητα πὺ ἐπιτρέπεται,
τὸ ἐπίπονον καὶ πολυσχι-
δὲς τῆς ἐργασίας.

Ἐν ἀνταμυνῇ τῆς προ-
γραμματοποιήσεως τῶν προ-
σπαθειῶν μας, ὁ μαθητὴς
κόσμος καὶ καθένας πού
παρηκολούθησε τὰ ἐκδο-
θέντα φύλλα, δύναται νὰ
κρίνῃ ἂν καὶ κατὰ πόσον
ὠφέλησε τὰς μαθητρίας,
καὶ τοὺς παρὰ ἑξω ἀκόμη
τότων τοὺς γράφωντας ὅ-
σον καὶ τοὺς ἀπλῶς παρα-
κολουθοῦντας τὰ δημο-
σιεύματα, καὶ ἀνελόγως,
νὰ μᾶς πειράσθουν ἢ ὅχι
τὴν ὑποστήριξιν τῶν.

Ἐνισχύσατε μὲτ' εὐγενῆ
καὶ τολμηρὰ προσπάθεια
τοῦ μαθητικοῦ κόσμου
ποὺ ἀξίζει, καὶ πρέπει νὰ
ὑποστηρίχθῃ.

Δὲν εἶναι ἐπιχειρήσι-
μὸν ἀποδιδέσθαι εἰς κέρδος,
δὲν ἐπιδικᾷ χρηματι-
σμὸν, ἀπλῶς ζητεῖ νὰ ὑ-
ποβοηθήσῃ παντοειδῶς
πὺ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ
πνεύματος, καὶ τοῦ λογο-
τεχνικοῦ ταλέντου τῶν μα-
θητῶν, καὶ τὴν ἐγκυκλο-
παιδικὴν καὶ πρακτικὴν
τῶν μόρφωσι. Βρισκόμε-
στε σὲ μὲτ' ἀκατάστασι πού
ἔχομεν ἀνάγκην μᾶλλον
ἐνθαρρύνσεως. Πιρρῶς
μας τὴν ἀμερόστως. Ἐξίμα-
στε σὲ μὲτ' στιγμὴν ἀπὸ τὰς
μᾶλλον δυσχερεῖς, λόγῳ
τῆς κρίσεως γι' αὐτὸ πε-
ριωρίσαμε καὶ τὴν ἐκδοσιν
σὲ μὲτ' ὀφρὰ μηνιαίως,

ἀντὶ 2,50 δρ. τὸ φύλ-
λον. Ῥποστηρίζετε μας
λοιπὸν ὁλικῶς καὶ ἠθικῶς
μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν πὺς
ἐκπληρεῖται ἠθικὴν ὑπο-
χρέωσιν.

Ναί, εἶναι μικρὰ αἱ δυ-
νάμεις μας καὶ θὰ πρὸς
στίσωμεν ἔτι, ἐλλείψετε
πολλὰς κατ' ἀρχάς. Ὡς
προσπιδήσωμεν ὁμῶς,
θὰ κοπιᾶσωμεν καὶ
θὰ τὰς διορθώσωμεν κα-
τὰ τὸ δυνατόν. Ἄς μᾶς
κρίνετε ὁμῶς μετ' ἐπιει-
κεῖας ὑπὸ τὰς ἐντυπώσεις
αὐτὰς. Ἄλλως καὶ πέρυ-
σι σὰς ὑποσχεθῆκαμε θελ-
τέωσι, καὶ ἐτηρήσαμε τὰ
ὑποσχημένα ὅτι αἱ δυνά-
μεις μας τὸ ἐπέτρεπεν.

Τὴν προσπάθειαν αὐτὴν
ἄπαξ ἀνελήφθαμεν, ὀφεί-
λομεν αἱ μαθητῆς ὅλες
ἀνεξαρτέτως τάξεως, νὰ
προσπιδήσωμεν διὰ παν-
τὸς τρόπον νὰ φέρωμεν
εἰς πέρας.

Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς
μας, αὐτὸ εἶναι τὸ πρό-
γραμμα μας, δώσατέ μας
λίγον θάρρος, ὑποστηρίξα-
τέ μας μετὰ τὸν ἐπικινόν σας,
μετὰ τὴν συνδρομὴν σας
(20 δρ. ἐτησίως) καὶ εἰ-
μαστα πρόθυμες ν' ἀνέλ-
θωμε τὸ ἀνηφορικὸ καὶ
σκολιὸ μονοπάτι.

ΖΑΧΑΡΕΝ. Ι. ΣΠΕΡΕΛΑΚΗ
Τελειόφοιτος Γ. Θ. Χ.

Ἦταν ἓνα μαγικὸ σούρουπο...
Ὁ ἥλιος ἀγκαλιαζότανε στὸ
θάθος μετὰ τὸν πόντο, σκορπώντας
στὰ μαγικά ἀκρογιάλια τὸ θάμ-
πος καὶ τὴν εἰσταν...

Ἦταν μὲτ' ἀπὸ τὴς θεῆς ἐκεῖ-
νες μέρες, πού ἡ ψυχὴ νοιώθει
μὲτ' εὐχαρίστησι τόσο μεγάλη,
πού μὲτ' αἰσιγὴ πατὰ ψηλά, πο-
ρὸ ψηλά, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μὲτ' ἄ-
ρούμενα σκιρτήματα ἀνάμεσα
ἀπὸ τὴν θημὴν χρυσόσκονη τοῦ
ἡλίου, παρατηρεῖ γύρω ἄφωνη
καὶ σιωπηλὴ.

Πολλὴ ὥρα ἐπερπατοῦσα σιτὴν
ἀκρογιάλι, ἀπορροφημένη ἀπὸ
τὸ μεγαλεῖο τῆς φύσης καὶ τὰ
μικρὰ φάραια πού μετ' τρελ-
λὰ πηδῆματα ἐπαιζαν συνε-
χῶς, καὶ ἔτσι δὲν ἐκκιάλαθα
ὅτι εἶχα ἀπομακρυνθῇ πολὺ.
Κάτι παιδικῆς φωνῆς ὅμως ἤλ-
θαν νὰ μετ' ἀποσπάσουν ἀπὸ αὐ-
τὴς μου τὴς σκέψεις. Τρομα-
γμένη σιτὴν ἀρχὴν παρατήρησα
γύρω, καὶ εἶδα κάτω ἀπὸ ἓνα
ἀνθισμένον αἰγόκλημα πού ἔχου-
νε ἀφειδώλευτα τὴν ὥρα ἐκεῖνη,
σιτὴν ἄριστ' ἀμύσφαιρα τὴς πλά-
νης μυρωδιῆς τοῦ, μὲτ' ἀπὸ
ἀπὸ παιδιὰ, κορίτσια, καὶ μητέ-
ρες, πού ἀνυδέντιαζαν καὶ γε-
λοῦσαν. Καὶ τί παράξενο σὲ
κείνη τὴν παρὰ; Εἶχαν χωρι-
σθῇ ἡ ἡλικίαι ἔτσι πού ἡ κα-
κόμοιρη ἡ γρητὴ δὲν εἶχε ποῖόν
νὰ τὴν συντροφίστῃ. Ἐφερνε
λυπημένα τὰ βλέμματα, πότε
στὸν ὄμιλον τῶν παιδιῶν καὶ
τῶν κοριτσιῶν, πού ἀδιάκοπα
χαχάνιζαν, καὶ πότε σιτὴν μη-
τέρας πού εὐχαριστημένες κου-
δέντιαζαν καὶ γελοῦσαν, μὲτ'
κανεῖς δὲν συλλογιζότανε τὴν
ἐρημνίαν τῆς γρητῆ. Καὶ τότε, σιτὴν
στιγμὴν πού εἶχα πλησιάσει
γιὰ νὰ τῆς μιλήσω, τὸ παρὰ
πὺν γιὰ τὴν σκληρὴν καταφρό-
νιαν στὰ χρόνια, ὀνέβηκε καὶ

ἔσπασε, καὶ ἀπὸ νὰ δευλωμέ-
να μάτις ἔτρεξαν δάκρυα στὰ
ρυτιδωμένα μάγουλα, καὶ μετ'
πόντο εἶπε «θαρρήτε καὶ σεις
στὰ δικά μου χρόνια» καὶ
πνίγηκε στὰ δάκρυα. Τότε ὅλοι
γυρίσαμε καὶ τὴν εἶδαμε πού
σφουγγιζότανε μετ' ἡ μαύρη
ποδιά της. Ὅλοι νοιώσαμε τὸν
ἑαυτὸ μας προσβεβλημένο καὶ
ἄθελα κοιταχτήκαμε, σάν νὰ
προαισθανόμεσταν ἄκριά τὴν
πικρὴ ἀλήθειαν, πού ἐγγίχε ἀ-
πὸ τὰ χεῖλη της δυστυχῶς
γρητῆ.

Οἱ φωνῆς ἐπαψαν, τὰ παιδιὰ
λίγο φοβισμένα καὶ ἀνίσχυα
φαίνονται σάν κατ' ἰνὰ σκέπτον-
ται, καὶ τὸ γλυκὸ τραγοῦδι τοῦ
ἀηδονιοῦ, πού σὲ κάθε στιγμὴ
ἐλίκνιζε ἡδονικὰ τὴς λιγεῖς
καλαμιές, τοῦ γειτονικοῦ ρυα-
κιοῦ, μετὰ τὸν ἀπλὸ φλοῖστο τοῦ
νεροῦ, σβύστηκε μὲτ' ἡ τὸ
μικρὸ πούλακι πού ἔτρεφε νὰ
κρυθῇ μέσα στοῦς βάρους,
σάν νὰ κατὰλαβε καὶ αὐτὸ τὴν
ἀλήθειαν, τὴν στιγμὴ ἐκεῖνη. Καὶ
ἔτσι λυπημένη, μετ' ἀσχημένῃ τὴν
κεφαλὴν ἐγύρισε στὸ σπίτι, τὴν
στιγμὴν πού τὰ πρῶτα ἴστρον
τρεμόσβυναν σιτὸν βελούδινο στε-
ρώμα, καὶ ἡ στριγγιλίσια φω-
νῆ τῆς κουκουβάγιας ἔσπερβα-
λε ἀνάμεσα ἀπὸ πανύψηλα
δένδρα.

Πολύμνια Τζιφάκη
Τάξις ΣΤ' Γ.Θ.Χ

ΚΡΗΤΙΚΑ ΝΑΚΛΙΑ Ο ΔΙΑΣΚΟΚΑΙΡΟΣ

—Ναικοκυροί. Ἐ! ναικοκυ-
ροί. Ἐλαδᾶστε. Ἰντα μαγερεῖ-
ετε.
—Ἐπαδάμαστε Μπάρπα Γιῶρ-
γη. Ἐμπὰ μέσα καλοσῶρισε
καλὰ πράματα μαγερεῖστε. Κά-
θησε.
—Καλησπέρα.
—Καλὸς τὸν. Ἰδὲ δὲ εἶχα-

με την κουβέντα μὰ τὸ ναὶς καὶ ἡλέγχμα ἴντα γίνηκες ἐδᾶ, ἐδᾶ, καὶ δὲν φαίνεσαι πότες καὶ πότες νὰ μὰς σὲ θωρῆς καὶ μὰς τσοὶ κακομοίρηδες ποὺ μὰς βρίσκουνε ὅλο ἀδικιᾶς.

— Ἰντα ἀδικιᾶς μωρή Μαριώ ἴντα ἐπάθετε πάλιν κοντὸ καὶ ἐμάλωσε ὁ Πολιὸς μὲ καλὲναι !

— Εἰ ἴντα πάθετε ; μίλα μωρή.

— Θεὸς φυλάει τέτοια ποὺ βὰς λυγρὸς σου Θεὸς φυλάει τὸν ἀντρα μου μὴ τοῦ κακομελετᾶς. Μόνο μπάρεκα ἐκάτεχες τὴν Καλύδα ποὺ ἔχαμε εἰς τὸ Μπαστάμι εἰς τὸν Καρικαδόρο ;

— Εἰ ἴντα ἔπαθε. Μπᾶ ; καὶ ἐχρωστούσατε στή μπάγκα καὶ σὰς τὸ κάμανε κατὰσκεσι ;

— Ὁχιμπάρπαμῆκα ομελετᾶς δὲν μὰς ἐκάνανε τέτοια ἀδικιᾶ.

— Τότες μίλα μωρή.

— Γιατί ποὺ λέεις εἰς τὸ μποστάμι εἶχε ὁ γέρος μου μία καλύδα ὅθι τὴν μπάντα τοῦ ποταμοῦ. Ἐκεῖνη τὴν καλύδα μὰς ἐπῆρε ὁ ποταμὸς μὲ τὴν ψαργᾶδινη νεροποντὴ ποὺ ἔκαμε. Ἀχ μπάρπα καὶ εἶχαμε τόσα καὶ τόσα μπράτη μέσα ποὺ τῶχαμε σὰν τὴν κοῦκλα στολισμένη, ὡς καὶ καρτολίνες εἶχε μέσα.

— Ἰντα καὶ ἴντα σὰς ἐπῆρε μωρή τὸ ρέμα ;

— Μὰς ἐπῆρε μπάρπα μου καθεύες, τὸ λίχνο, τὰ στριπόδια καὶ τὰ σινδία, παλῆτες, σκουτέλια, καὶ ἴντα θὰ πῆς καὶ δὲν εἶχαμε μέσα ἐπῆρε τὴν ἀσκαρὶ τᾶβλα ποὺ ἐποτίζαμε τὸ περιόβλι καὶ ἴντα θὰ γενοῦμε τοῦ χρόνου ὡς καὶ τὴν φωτογραφίαν (φωτογραφία) τοῦ μακαρίτη τοῦ παθεροῦ μου ἐπῆρε ποὺ δὲν εἶχε ὅλο τὸ σὸν ἄλλη. Ἀχ ἴντα μὰς ἔκαμε τοῦ διαόλου τὸ κατακαίρι.

Ποῦ μὴν ἤθελε βρέξει ποτέ του. Ἀχ καὶ ἴντα θὰ γίνεαι ὁ γέρος τοῦ χρόνου τὸ καλοκαίρι ποὺ ἐβαλᾶγ' ὡνε μέσα καὶ δὲν τὸν ἔπιανε τὸ ἀγιάζι τοῦ ποταμοῦ.

— Δὲν κάνεις μωρή τὸν σταυρὸ σου κα' μὲ τὰ τέσσερα ποὺ δὲν ἔπαθε ὁ γέρος σου πρᾶμα ;

— Ὁ πόμα πῶς δὲν ἦτανε μέσα ποὺ ἔφαρε καὶ δὲν ἔφρυγε ἀπὸ καιδᾶ.

— Ἀχ μὰ εἶμαι νὰ σκάσω ἐκεῖ πού τ' ὦνε βλέπω καὶ βρέχει ἄχ καὶ ἴντα θὰ γάμωμε τὰ ζούμπερά μὰς ; καὶ ἴντα θὰ γενοῦμε καὶ μετὰ οἱ γίδοι.

— Καὶ τὸ καλὸ ποὺ δὲν ἀτάσσετε.

— Ναὶ προσκυνῶ τὸν Θεὸ ἐμεῖς δὲν ἀτάσσεμε μὰ ἐκάνανε καὶ πέταλα τοῦ ἀντρα μου τὰ χέρια νὰ φέρνῃ τὴν λεπίδα ἀπὸ τὸν Ἀρμυρό.

— Μωρή δὲν τὸ θυμοῦμαι μὰ τὴν ψυχὴν τοῦ μακαρίτη τοῦ πατέρου μου Ὁκτώβρη καὶ νὰ κἀνῇ τόσ' ἀνα νερὰ. Δὲν κάνει οὔτε τοῦ δόσ' αὐτὴν ἐδῆ.

— Ναὶ ἔχεις δίκιο μπάρπα τὰ ξε τοῦ διαόλου τὸ κατακαίρι δὲν κάνει μὰ ὦρα καλωσύνη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΑΝΤΕΡΑΚΗ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΚΗ ΖΩΗ

Ο ΚΑΣΤΑΝΑΣ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Χειμῶνιασε πιά. Ἐξω ὁ βορρᾶς φουάει μανιασμένος σάρωνον τὰς τὸ κάθε τι ποὺ θὰ βρῇ μπροστά του. Καθισμένη στὸ παράθυρο τῆς κάμαράς μου κοιτάζω τὸ δρόμο π' ἀπλώνεται ὁλοκάθαρος ὑπερὰ ἀπὸ τὴν βροχὴν. Ἀραιὲς ψυχᾶδες πέφτουν ποῦ, καὶ ποῦ, ποῦ μοιάζουν μὲ τὰ πονεμένα δάκρυα τῶν φτωχῶν. Ἐκεῖ στὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιό τοῦ σπιτιοῦ μὰς ἔχει στήσει τὴν φουβό του ἕνας ταλαίπωρος καστάνας. Φωνάζει ὅλη τὴν ἡμέραν ὁ δυστυχεμένος γιὰ νὰ δῷ ἄλλη λίγες δραχμοῦλες—Κάστανα καλὰ, κάστανα ἐδῶ τὰ καλοψημένα κάστανα.

Μὰ ἄλλοι μὲν τοῦ ! λίγοστοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ παῖρνουν. Ὁ Πόνος ἢ φτώχεια, ἢ δυστυχία ἔχουν ἀφήσει τὰ σημάδια τους στὰ δακτυλωμένα μάγουλά του. Τὰ ροῦχα του ἂν καὶ εἶναι παλιὰ τοῦλάχιστον ὅ χρόνων εἶναι κατακάθαρα καὶ τὸ λυπημένο παρυσιαστικὸ του κάνουν τὸν καλὸν νὰ τὸν συμπαθήσῃ. Μεγάλῃ καθὼς φέινεται συλλογὴ τὸν βασανίζει. Ποιὸς ἔχει ἐλπίδα νὰ ἔχῃ μικρὰ ποὺ περιμένουν λίγο ψωμί καὶ λίγη φωτιᾶ. Μπορεῖ πάλι νὰ συλλογιέται τὴν δυστυχισμένη χήρᾳ ἀδελφῇ του μὲ τὰ πέντε τῆς ἀμοῖρα ὄρφανᾶ.

Σιγά, σιγά τὸ μυλὸ μου πετάει πὶὸ μακρὺ σ' ἕνα ριμχμὲνο φτωχόσπιτο. Κεῖνο π' ἀντιπρὶν μὲ κάνει ν' ἀνατριχιάσω. Σ' ἕνα χαμηλὸ κρεββάτι εἶναι ἐκλωμένη μὲ ἡλωμὴ γυναικᾶ σκελετὸς μοναχὸς καὶ γύρω πέντε μικρὰ ἀγγελουδιὰ, κλαίνε καὶ κάνουν τὴν κατακαυμένη μάνα τους πὶὸ δυστυχισμένη μὲ τίς ἀθῶες ἐρωτήσεις τους.—Μανούλα πεινάμε, γιατί δὲν ἔχουμε ψωμί.

—Μανούλα μο. λέει τὸ πὶὸ μικρὸ ποὺ εἶναι ὁ πιτερούλης ;

Ἡ μάνα ἢ πονεμένη δὲν ἀποκρίνεται γυρίζει μόνο τὸ κεφάλι γιὰ νὰ κρῶσῃ ἕνα δάκρυ. Νὰ ! δάξω μὲ τὸ νοῦ μου, πιά δυστυχισμένα ἀγγελοῦδια ἴσως θέλει νὰ δοθῇ ὁ θλιμμένος καστάνας τῆς γειτονίας μου καὶ νὰ ! ἀκούεται πάλι ἡ ραγισμένη φωνὴ του.—Πάρτε παιδιὰ μου καλὰ κάστανα καὶ ἡ φωνὴ εἶναι τέτοια σὰ νὰ θέλῃ νὰ πῇ: Ἐχ' ὄρφανᾶ νὰ ταγίσω. Δὲν δαττάχτηκα πιά, μὲ τὰ λίγα λεπτὰ ποὺ εἶχα ἔτρεξ καὶ πῆρα λίγα κάστανα.

Βλέποντας τὸν καστάνᾶ νὰ μοῦ χαμογελάει νόμισα πῶς ἔβλεπα ἕνα γλυκὸ χαμόγελο στὸ χλωμά χειλάκια τῶν μικρῶν ὀφθαλμῶν.

Δέσπονη Λουπιάση
Τάξις Α' Τ. ἡμ. δ'

ΤΟ ΞΕΨΥΧΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΠΟΥΡΓΙΤΗ

Εἶναι ἡ ὥρα τοῦ τὰ παιδιὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου σχολάζουν. Φωνές, γέλοια, τρεξίματα, χαλασμός κόσμου.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ μικροὶ μαθηταὶ προχωροῦν καθ' ὁμάδας μὲ τὰ βιβλία στὰ χέρια, χαρούμενοι καὶ ξέγνοιαστοι π.ά, ἀπὸ τὰ μαθηματὰ τους.

Ἐνὸς ἀπ' αὐτοὺς προπορεύεται δικαστικὸς γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ σπίτι του, μὴ ὦρα ἀρχήτερα.

Ἐνῶ λοιπὸν πηγαίνει αἰρῶνς σταματᾷ ἀποτόμως, κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρον, ἀκούει καὶ πιάνει κάτι, συγχρόνως δὲ φωνάζει στοὺς ἄλλους, νὰ πλησιάσουν γιὰ νὰ δοῦν κάτι ποὺ βρῆκε.

Τ' ἄλλα παιδιὰ στὸ ἀκουσμα τῆς φωνῆς του, τρέχουν ἀπὸ περιέργεια μὲ δὴν δυνάμειν μποροῦν καὶ ὁ ἕνας προσπαθεῖ νὰ περάσῃ τὸν ἄλλον ὡς νὰ ἀγωνίζονται αὐτοὺς Ὀλὺμπικοὺς ἀγῶνας. Φθάνουν τέλος πάντων στὸ τέρμα οἱ πρῶτοι καὶ περιτριγυρίζουν τὸ παιδί ποὺ βρῆκε τὸ νάτι.

Μετ' ὀλίγον φθάνουν καὶ οἱ ἄλλοι ἀπομειναντες πίσω σπρώχνουν, φωνάζουν, καὶ μαλλώνουν διότι θέλουν νὰ παραμερίσουν τοὺς πρῶτους γιὰ νὰ δοῦν καὶ αὐτοὶ ὅπως λέγουν.

Τοιοῦτοτρόπως γίνεται μὲ συγκέντρωσις περιέργων θεατῶν οἱ ὅποιοι φαίνονται ὡς νὰ παρακολουθοῦν τὴν ἐξέλιξιν κάποιου ὑποθέσεως μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος.

Ἐγὼ ἤμουνα ἀπὸ πίσω τοὺς καθ' ἣν ὦραν ἐσχόλαζεν καὶ παρικολοῦθησα δὴν αὐτὴν τὴν σκηνήν.

Ὅταν λοιπὸν ἐπέρασα ἀπὸ δίπλα τους ἡ περιέργειά μου ἐκινήθη καὶ ἤθελον νὰ πλησιάσω καὶ ἐπλησίασα.

Κυττάζω καὶ τὶ βλέπω νομίζετε ;

Ἐνα μικρὸ σπουργιτάκι πεσμένο χάμω καὶ τρυματισμένο εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματός του.

Τὸ λεπτὸ πτέρωμά του ἦτο κατακόκκινον ἀπὸ τὸ αἷμα ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τὰς πληγὰς του.

Φαίνεται ὅτι τὸ μικρὸ αὐτὸ ἀθῶο πούλακι εἶχε κατεβῇ στὴν γῆν γιὰ νὰ τοιμπίσῃ κανένα σπόρον ἢ νὰ πῇ ἡλιό νεράκι.

Ἀλλὰ ἐκείντα εὐκαιρίᾳ ἀπειθῇ δὲν μποροῦν νὰ τὰ τοξεύουν στὸν ἄερα θὰ τὸ ἐκτύπησαν μὲ καμμιὰ πέτρα καὶ τὸ ἐτραυμάτισαν, τοῦτο δὲν ἔπεσε ἀμέσως ἀλλὰ κατέβαλλε καὶ τὴν τελευταίαν προσπάθειάν του διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ τοὺς ξεφύγῃ καὶ ἀποφύγῃ τὰ μαρτύρια Καὶ τὸ κατάρθηκε. Ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε ν' ἀνδῇ ἐπὶ στοὺς πόνους τῶν πληγῶν του ἐξαλλοῦσθαι καὶ χάνον τὴν ἱσορροπίαν

τοῦ ἔπεσε κάτω καὶ τὸ ὅπονον τῶρα ἀνακάλυψε ὁ μικρὸς μαθητής.

Τὸ σπουργιτάκι ἔμεινε λίγα λεπτὰ ἀκίνητον καὶ ἔπειτα ἔγειρε. Ἐκαμε ὁ μαθητὴς νὰ τὸ ξανασηκώσῃ αὐτὸ δὲν ἤρχισε νὰ σπαρταρᾷ καὶ νὰ κινῇ ἀπελπιστικά τὸ κεφάλι ἐνῶ αἱ φτεροὺγες του κτυποῦσαν δυνατὰ τὸν ἄερα. Ἡ ἀνάσα του ἔδινε μὲ δυσκολία καὶ ἡ καρδούλα του κτυποῦσε δυνατὰ. Ἐκπλώθηκε πάλιν ἀναποδογύρισε τέντωσε τὰ φτερά του ἔκαμε] νὰ σηλωθῇ δὲν μπόρεσε δὲν καὶ σὺβηκε μὲ τὸ στήθος του κουνώντας τὰ φτερά σὰν νὰ ἤθελε νὰ διώξῃ τὸν θάνατον ποὺ ἦτανε κοντὸ του.

Φρικτὲς στιγμὲς γιὰ κείνον ποὺ αἰσθάνεται δαθείᾳ τὴν ἀγωνία τοῦ δυστυχισμένου πουλιοῦ. Ποτὲ μου δὲν ἔχω φαντασθῇ αὐτὴν τὴν φρικτὴν σκηνήν, ποτὲ μου δὲν αἰσθάνθηκα ὅπως ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὴν ἀγωνίαν τοῦ ἐτοιμοθανάτου. Μία στιγμὴ πέρασε ἀπὸ τὸν νοῦν μου νὰ τὸ σκοτώσω γιὰ νὰ γλυτώσῃ, σκέφθηκα δὲν πῶς δὲν εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ τὸ κάνω αὐτὸ. Διότι ἤξερα τὸ θέλημά τοῦ Πλάστου.

Τώρα ἀνοικοκλείνει τὸ στόμα του ἀναγκαστικῶς δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἀφίσῃ νὰ φύγῃ ἡ ψυχὴς του, τεντώνει τὸ σῶμα καὶ τὰ πόδια του, θέλει νὰ ἀναπνεύσῃ τὸν ἄερα μὰ δὲν μπορεῖ, τρέμει λίγο, κάμνει δύο τρεῖς σπασμωδικὰς κινήσεις καὶ ρίχνει πίσω τὸ κεφάλι του.

Τὰ μάτια τὰ ἔχει ἀνοικτὰ δὲν κινεῖται φοβοῦμαι μήπως μὰ δὲν θέλω νὰ ἀφίσω νὰ πετάξῃ ἡ ψυχούλα του. Ἄν ἦτο στὸ χέρι μου Τὸ πιάνω δὲν προσπαθεῖ νὰ ἀπαλλαχθῇ εἶναι ζεστὸ δὲν κινεῖ πιά τὰ φτερά του, δὲν κτυπᾷ πλέον ἡ καρδούλα του. Ξεψύχισε καὶ αὐτὸ ὅπως τ' ἄλλα μέσα σὲ λίγα δευτερόλεπτα. Γλύτωσε. Ἀυτὴ ἦτο ἡ θέλησις τοῦ δημιουργοῦ του.

Μαρίκα Ν. Μελενάκη

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΟΥ

Τετάρτη 15 Ἰουνίου 1932

Σήμερα πολὺ παραδόξως γιὰ μένα ἔβρυσσα πολὺ πρωτὶ.

Τὸ παρῆθρον τῆς κάμαράς μου ἦταν ἀνοικτὸ καὶ ἐκπλωμένη στὸ κρεββάτι ἔβλεπα ἔξω.

Ἡ Φύση ἦταν ἀκόμη κοιμισμένη Ὅλα ἦσαν καὶ σκοτεινὰ. Στὸν οὐρανὸ, πολλὰ ἀστράκια τρομόβουναν λυπημένα.

Καὶ κατ' ἐστὴν μέση ἀκριβῶς ἀπέναντί μου ἕνα μεγάλο ὀφθαλμὸ ἀστρὸ μ' ἕνα φῶς σχεδὸν ἀσημένιο. Τὶ ἔξοχο! Ἐμείνα ἀφῶν ἀπὸ θαυμασμό. Πρωτὴ

φορά τὸ ἐβλεπα καὶ μοῦ ἔκαμε τόση ἐντύπωση ποὺ ἐνοιῶσα νὰ πλημμυρίζῃ τὴ ψυχὴ μου ἕνας ἐνθουσιασμός καὶ μιὰ χαρὰ ἀπερίγραπτη. Ἦταν ὁ Αὐγερινός.

Ἀνασηκώθηκα στὸ κρεβάτι καὶ ἔβλεπα ἔξω ἀχόρταγῃ. Θαύμα "Ὀλὴ ἡ τὴ σκοτεινὴ ἀκόμη καὶ τὰ βουνὰ φουροὶ μεγάλοι καὶ σιωπηλοὶ τὴ φύλαγαν τοιγύθεν. Καὶ ἐκεῖ ποὺ φαίνεται σὰ νὰ ἐγγίζουσιν οἱ κορυφαίους τοὺς τὸν οὐρανὸν, ἕνα κοῦμα ποτοκαλὶ καὶ μὴ μὲ κύβοις γλινκῆς ἀποχωρῶν ποὺ ὅσο κίχαιναν καὶ γινόνταν πὺ πολὺ. Τάστρα στὸν οὐρανὸ σιγά-σιγὰ γλῶμιζαν... ἔσβηναν. Καὶ μόνο ὁ Αὐγερινός σὰ νὰ ἔπερνε τὸ φῶς τοῦ ἀπὸ τὰ ἄλλα, φωτιζόταν πὺ πολὺ ὅπου ἔφτασε στὸ κατακόρυφο τῆς ὁμορφίας του.

"Υστερὰ κι' αὐτὸ ἄρχισε νὰ λιγοστεύει σιγὰ-σιγὰ ἐνῶ πῖσω ἀπὸ τὸ βουνὸ ἔκινε ἕνα δολκλήρος γέμιστος ἀπὸ χουσὸ φῶς. Ἡ Φύση ἄρχισε νὰ ξυπνᾷ. Μερικοὶ ἄνθρωποι περνοῦσαν βιαστικὰ καὶ ἀπὸ τὴς καπνοδόχους τῶν σπιτιῶν ἔβγαιναν τουλοῦπες καπνοῦ. Ἐνα συννεφάκι ἔβλεποντο στὸ βουνὸ ἔπῃς τὸ πὺ γλῶμιζον ὅτ' ἡμέρα ἐνῶ πῖν' ἄλλα διαλυμένα ἔτσι ποὺ νὰ φαίνονται σὺν διάφανος σχισμένος πέπλος ἔχον ὅλες τὴς ἀποχωρῶν τοῦ μῦθ. Δὲν κρατήθηκα πῖν' ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ ἔτρεξα στὸ ἀνοικτὸ παράθυρο. Ἡ καρδιά μου χτυποῦσε γοργὰ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό της. Δυὸ πούλακια ἐκεῖ μπροστά μου καλαϊδοῦσαν γλυκὰ εὐτυχισμένα.

Ἡ ὦρα περνοῦσε... Καὶ ἔαφνον πῖσω ἀπὸ τὰ βουνὰ φάνηκε ἕνα κομματι ἀπὸ τὸ καθαρότερο χουσάφι, ποὺ μεγάλωνε ὁλοένα ὥπου, ἕνας τεράστιος δολκλήρος καὶ ἀστραφτερός δίσκος ἐπερόβαλε στὸν οὐρανὸ.

Θαύμα ὁμορφίας καὶ λαμπρότητος! Πόσο φῶς Θεέ μου. Θάμπωνε μὲ τὴν πλῆρη κυριολεκτικῶς... Μύρια ζευγάρια πουλῶν ἄρχισαν τότε νὰ ψάλλουν χαιροῦντας τὴ χουσορόδιν Ἀγγὴ καὶ δοξολογώντας τὸν ὕψιστο.

Πόση σοφία! Πόση ἁρμονία!

ΔΕΥΤΕΡΑ 20 Ἰουνίου

Σήμερα πῆγαμε στὰ μπάνια. Ἦταν ἕνας ὁρὸς κόσμος γιατί ἡ μέρα ἦταν ζεστὴ καὶ ἡ θάλασσα γούσταρε πολὺ.

Ἐκεῖ βρισκόταν καὶ ἡ παρέα μας καὶ χαλάσαμε τὸ κόσμο περνοῦντας ἀπὸ τὰ γάλλια, παίζοντας τὸ κυνηγητὸ οἱς κἀμίνες καὶ σὰ χαλκία σὺν μωρὰ παιδιὰ.

Ἐγὼ ἰδίως φαίνεται πὺς εἶχα σήμερα τὸ μικρόβιο τῆς ἀταξίας. Ἐσπρωξα τὴ Καίτη καὶ τὴν ἔβριξα στὴ θάλασσα πρὶν προφτά-

σῃ νὰ πηδήσῃ, ἔβριξα ἕνα καπέλλο καὶ ἔλουσα τὴ Λουλουὶ μὲ ἕνα στομνὶ νερό. Αὐτὴ μὲ κυνήγησε γιὰ νὰ μὲ λούσῃ καὶ μὲνα τρέξιμε ἀπὸ τὴ μιὰ κανίνα στὴν ἄλλη, κατακτυτούσαμε τὴς πόρτες, οἶξαμε τὰ σταμνιά, ἡ ἡμπανόρσιμα, κυνήγησε μὲ σκούπα καὶ ἀπτελούς τὴ κἀμα... θάλασσα. Αὐτὰ ἦταν τὰ κατορθώματά μας σήμερα. Τὶ ἀνότητες ποὺ εἴμαστε!

ΤΕΤΑΡΤΗ 28 Ἰουνίου

Σήμερα δὲν ἔχω καθόλου κέφι. Εἶναι ἴσως γιατί διάβασα ἕνα βιβλίο ποὺ εἶχε ἄσχημο τέλος, μὰ μοῦ φαίνεται πὺς φταίει πολὺ καὶ ὁ καιρὸς.

Γιατί εἶναι ἕνας παληόκαιρος ποὺ δὲν ἔχει ὅρια. Νοτιά πνιχτικὴ, νὰ βγῇ κανεὶς ἔξω δὲν μπορεῖ, γιατί οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ σκόνες καὶ χαρτιά ποὺ πετοῦν στὸν ἀέρα σὺν δαιμονισμένα καὶ ζέστη... ζέστη ἀνυπόφορη. Τὰ λουλούδια μας στὸν κήπο γέρνουν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ καὶ κουρασμένα πῖν' ἀπὸ τὰ ἀπότομα φυσήματα τοῦ ἀέρα καὶ τὴν πνιχτικὴ ζέστη.

Τὶ ἄσχημος καιρὸς... Καὶ πόσο μὲ ἀπρησάζει.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Εὐτέρπη Κανταράκη

Τάξις Δ'.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΠΟΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΝΩΝ ΜΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΝ

Σουρούπωνε...

Ὁ ἥλιος μεγαλοπρεπῆς μᾶς ἀποχαιρετοῦσε καὶ ἔκανε τὸ ἐναρμόνιο ταξίδι του...

Πῆγαμε νὰ δῶν. Σιγὰ σιγὰ κρυβόταν πῖσω ἀπ' τὴς ἀντικρυνὲς ἀλυσίδες τῶν μενεξεδένιων βουνῶν καὶ σὲ λίγο χάθηκε πῖσω ἀπ' τὸν ὁλοπόρφυρον ὀρίζοντα ἀφίνοντας τὴς πῖν' ἁρμονικὲς ἀποχωρῶν πῖσω του.

Καθόμαστε μιὰ ἰσχυρὰ κορίτσια σ' ἕνα μυρωμένο κηπαλάκι ποὺ εἶχαμε ἐπισκεφθῇ καὶ ρίχνοντας πότε πότε μιὰ ματιά στὸν ὁλόχρυσον ἥλιο ποὺ χανόταν μὲ μεγαλοπρέπεια κι' ὑπερηφάνεια, σχεδιάσαμε μιὰ ἐκδρομὴ.

—Θαρθοῦμε ὅλες, δὲν εἶνε ἔτσι;

—Ναὶ ναί, ὅλες!...

—Μαρίνα τὴν μπάλα σου μὴ ξεχάσῃς.

—Κορίτσια ὅσο μποροῦμε πῖν' πρωτὴ ἡμερᾶ...

Μακρὰ συζήτησις εἶχε ἀπλωθῇ στὴ συντροφιά. Μὰ σὲ λίγο ἔξεπασε σὲ γέλοιο φωνὲς καὶ κἀκὸ ποὺ πλημμύρισαν στὴ γειτονιά.

Ἡ συντροφιά διελύθη.

Εἶχε βραδυάσει ἀρκετὰ καὶ ὁ

λεσ τραβήξαμε γιὰ τὰ σπιτία μας. Μεγάλῃ ἀνυπομονίᾳ μὲ τυραννοῦσε.

Ὀλὴ τὴ νύκτα σκεπτόμουν τὴν ἐκδρομὴν καὶ δὲν μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ.

Κάθε τόσο σηκώνομαι κι' ἀνοίγοντας τὸ παράθυρό μου κοίταζα τὴν ξημέρωσε. Ἀδίκως... πάντα σκατάδι ἀντίρροπα.

«Τὶ μεγάλη νύκτα...» σιγοψιθύριζα.

Ἐπὶ τέλους ξημέρωσε.

Στὸ δευτερόλεπτο ἤμουν ἔτοιμη.

Μὲ περίμεναν κάτω δυὸ κορίτσια ἀπὸ τὰ μέλη τῆς παρέας. Ἐκινήσαμε οἱ τρεῖς πρὸς τὸ σπίτι τῆς Τασίας. Ἐκεῖ ἦσαν μαζεμένες ὅλες οἱ ἄλλες, μὲ τὰ κομψὰ σακκουλάκια τοὺς γεμάτα ἀπὸ νόστιμα κι' ὀρεχτικὰ φαγώσιμα. Ἐκίνοῦμε...

Γέλοιο, τραγούδια καὶ χαρούμενες φωνές, ξεχύονταν τριγύρω. Εἶχαμε μιὰ χαρὰ ἀπερίγραπτη. Προχωροῦσαμε ἐνθουσιασμένες καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω ἀνεβήκαμε σ' ἕνα κορυφαλάκι ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀντικρύνονταν ἀπὸ τὴν ἀσημένια θάλασσα, στὴν ὁποίαν ἔδιδε μιὰ γλυκιά, μιὰ ὁμορφὴ, ῥόδινη ἀποχρωσὶ. Κι' ὁ οὐρανὸς αἵματο-δαμμένος κι' αὐτὸς τὸν ὑποδεχόταν μὲ χαρὰ, κι' ὑπερηφάνεια.

Μιὰ φωνὴ χαρᾶς καὶ θαυμασμοῦ, δεικνύουσα τὴν πραγματικὴν ὁμορφίαν καὶ τὸ ὑπεράνθρωπον μεγαλεῖον ποὺ μαγεύει πραγματικῶς τὴν ἀνθρωπίνην καρδιάν, ἀντήχησε στὸ βουνὸ σὰ γλυκιά πρῶτὴ προσευχοῦσα πρὸς τὸν ἐπουράνιον πλάστη μας...

Κι' ἔπειτα ἀπ' ὀλίγο φθάνομε. Κατακουρασμένες ὅπως εἴμεθα, καθίζομε κατὰ χαμὰ καὶ μὲ μεγάλη δρετὴ καὶ χαρὰ ἀρχίζομε τὸ φαγοπότι συνοδευμένο μὲ τὰ ὠραία τραγούδια μας ποὺ φανερώνουν πὺς βγαίνουν ἀπὸ παιδικὰ στήθη εὐρισκόμενα εἰς στιγμὰς πραγματικῆς εὐτυχίας. Ἐπειτα ἀπὸ τὸ φατ' ἄρχισαν τὰ παιχνίδια. Παίξαμε λίγο ἀπ' ὅλα καὶ κατὰ τὸ μεσημέρι ἀπὸ κἀμινες πῖν', δρισκόμεθα ὅλοι εἰς πλωμένες κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο μὲς ἀχλαδιᾶς. Ἐκεῖ ἄλλες κοιμούνται κι' ἄλλες παίζουν μὲ τὰ χοχλαδάκια τῆς γῆς. Ἡ συχία ἀπλώνεται γύρω... ὅς μιὰ ὀριζομένη στιγμὴ ποὺ ξαναρχίζουν τὰ πρῶτὰ... παιχνίδια, τότε, τραγούδια, χοροὶ... καὶ τόσα ἄλλα. Σιγὰ σιγὰ κατρακύλησε ἡ ὥρα καὶ ἡμέρα. Καὶ βέβαια οἱ στιγμὲς εὐτυχίας φεύγουν τρεχάτες! Πόσο ὠραία ἀλήθεια ἡ ἡμέρα ἐκείνη! Μὰ τόσο ὠραία ποὺ δὲ μπόρεσε νὰ τὸ ἐξωτερικεύσῃ ἡ ψυχὴ μας...

Κατερίνα Χατζηδάκη

Τάξις Γ'. Γυμ. Θ' Χ.

Ο ΕΡΧΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

Πῆγα ἕνα ἀπόγευμα περίπατο πρὸς τὴ θάλασσα. Ἦταν μιὰ μέρα ὁμορφῆς καὶ ἡ θάλασσα γαληνεμένη μὲ ἔδινε τὴν ἐντύπωση ἐνὸς ἀπεράντου καὶ ὠραίου κατόπτρου, μέσα στὸ ὁποῖο καθρεπτιζόταν μὲ κατὰ ποῖο νάζι μερικὲς ὁμορφες κάτασπρες ἐκκεντρες, ποὺ δέμενες στὴ ξηρὰ, λὲς καὶ περιμέναν ἐκείνον, ποὺ θὰ τὴς ὤδηγοῦσε σ' ἕνα μαγευτικὸ περίπατο πάνω στὰ καταγάλανα νερά. Ὁ φάρος ἐκρὺς καὶ ἐπιβλητικὸς στεκόταν στὴν εἴσοδο τοῦ λιμανιοῦ μας, μὲ ἕνα ὕψος ποὺ θάρρους πὺς καμάρωνε τὸ ὁμορφὸ λιμάνι, τοῦ ὁποῖου ἦταν κύριος. Μαγεμένη ἀπὸ τόσες ὁμορφιὰς καθίστατο ἕνα παραθαλάσσιο κέντρο, καὶ ἐσχάστηκα κυττάζοντας τὴ θάλασσα. Ὅμως ἀπὸ τὴν εἰκόνα αὐτὴ, ποὺ κανεὶς ζωγράφος ὅσο δυνατόν κι' ἂν ἦταν, δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὴν ἀποδώσῃ ὁλοτελῆ, κατὶ μοῦ φαίνονταν πὺς ἔλειπε. Τὶ νάταν ἄραγε; Ἀδίκῃ κουρασμοῦν ψάχνοντας νὰ τὸ βρῶ. Καὶ εἶχα πῖν' ἀπελπισθῇ πὺς θὰ τόβρισκα, δταν ἡ τύχη θέλησε νὰ μὲ τὸ φανερῶσῃ. Ἐκεῖ μακριὰ ποὺ ὁ οὐρανὸς κι' ἡ θάλασσα ἐνώνουνται ἕνα μικρὸ μαῦρο σημάδι μὲ ὁρὸν ἔπῃς πὺς εἶδα. Ἡ προσοχὴ μου στράφηκε ἀμέσως σ' αὐτό. Ἦταν τόσο μικρὸ ποὺ πολλὰς φορὲς νόμισα πὺς ἔκαμα λάθος. Μὰ ὅχι, νὰ ποὺ σιγὰ σιγὰ φάνηκε καθαρὰ καὶ ἄρχισε σταθερὰ νὰ μεγαλώνῃ. Καὶ τότε κατάλαβα; Ἦταν ἕνα πλοῖο. Ἀ ναὶ αὐτὸ ἦταν ποὺ ἔλειπε ἀπὸ τὴ θαυμασιὰ αὐτὴ εἰκόνα. Σιγὰ σιγὰ τὸ σημάδι αὐτὸ ποὺ εἶχε τώρα μεγαλώσει ἀρκετὰ, ἀρχίζει νὰ πέρνῃ τὸ σχῆμα τοῦ πλοῖου. Κάτι κατάρτια φάνηκαν στὴν ἀρχὴ λίγος καπνὸς ποὺ ἔβγαине ἀνὰ μεσα τοὺς. Καὶ σὲ λίγο φάνηκε ὁλόκληρος πῖν' ἕνα μεγάλο καὶ ὠραῖο πλοῖο. Τώρα φάνηκε ὁλοκλήρως. Ἐπάνω στὸ κατὰστρωμά του καὶ στὴ γέφυρα βλέπει κανεὶς τοὺς ἐπιβάτας, ἄλλους νὰ κυττάζουν πρὸς τὴ στεριά καὶ ἄλλους νὰ πηγαινοέρχωνται. Ἐφφινὰ ἀκούεται τὸ δροντερὸ σφύριμά του, ποὺ μὲ φάνηκε σὰ μιὰ χαρμόσυνη φωνὴ ποὺ ἀφινε, γιατί ἐφθασε στὸ τέρας τοῦ ταξιδιοῦ του, σὲ λίγο ρίχνει καὶ τὴν ἀγκυρά. Οἱ ὁάρκες ποὺ σὲ μεταξὺ εἶχαν βγῇ ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι περιστριγύρισαν τὸ πλοῖο καὶ σὲ λίγο οἱ πρῶτοι ἐπιβάτες βγήκαν στὴ παραλία. Στὴν ἀποβάθρα κόσμος πολλὸς περιμένει ἄλλοι γιὰ νὰ ὑποδεχθοῦν τοὺς δικούς των, ποὺ ἤρχοντο μὲ τὸ πλοῖο καὶ ἄλλοι ἂν

περιέργεια. Τώρα πιά το λιμάνι πήρε μιὰ δλωρ δισόλου διαφαντική οψ. Ἐκεῖ πού πρὶν λίγες ὥρες ἀπλωνόταν σχεδὸν μιὰ ἀπόλυτη ἡσυχία τώρα ἔδλεπες μιὰ μεγάλη κίνησι καὶ ἀκουες τίς φωνές τῶν λεμβούχων καὶ τῶν ἀχθοφόρων. Οἱ βάρκες, πού δλα πηγαινοήρχοντο, θγάζανε διαρκῶς ἐπιβάτες, ἐνῶ τὸ ρουσουλὸ τοῦ λιμανιοῦ ἔσερνε τίς μαρσδες γεμάτες ἐμπορεύματα, πότε ἀπὸ τὸ πλοῖο πρὸς τὴν ξηρὰ καὶ πότε ἀπὸ τῆς ξηρὰ πρὸς τὸ πλοῖο. Ἀφοῦ τέλος δγηκαν δλοι οἱ ἐπιβάται ἄλλοι ἀντιθέτως πηγαιναν πρὸς αὐτό. Τὸ μέρος τῆς ἀποβάθρας ἦταν γεμάτο ἀπὸ ἀποσκευές πού σιγὰ σιγὰ μετεφέροντο μετὰ τὸν κατόχου τῶν στὸ πλοῖο. Στὴν τόση κίνηση καὶ οὕτῃ μπορούμε νὰ κοῦμε πῶς δέσποζε νὰ πῶταν ὁ πρῶτος πού ἔκανε τὸ δίνται τοῦ πλοῖου βγάζοντας τὰ ἐμπορεύματα στὶς μαρσδες καὶ παίρνοντας πάλι ἄλλα ἀπὸ αὐτὰς. Ὑστερὰ ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα ἡ κίνησι στὴν παραλία ἄρχισε νὰ λιγαστεῖ. Ὁ ἥλιος πού σὰν δλοπάρρητος δίσκος ἔβριχνε τίς τελευταῖες του ἀκτίνες πᾶν στὴ θάλασσα κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὸ δουνὸ, καὶ σιγὰ, σιγὰ ἡ μέρα παρεδῶσε τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν νύκτα. Τὸ φεγγάρι τὴν ἔσπερδαλε δλοστέγγυλο καὶ μετὰ τίς ἀσημένιες του ἀκτίνες λές κ' ἔβγαξε τὴ θάλασσα ἔως δτου βρῆκε τὸ πλοῖο καὶ τὸ στεφάνωσε μετὰ ἕνα στεφάνι ἀργυρῶ. Τώρα ἀναψαν καὶ τὰ ἡλεκτρικά τοῦ πλοῖου καὶ στὰ πλάγια του φωτίσθησαν ἕνα σωρὸ παραθυράκια. Τὸ θέαμα τώρα ἦταν ὑπέροχο. Ἀλλὰ δπως δλα τὰ ὠραία πράγματα δὲν βροτοῦνε πολὺ ὥρα ἔτσι κι' αὐτό, γιὰ τὴ ξαφνικὰ τὸ πλοῖο σηκώνει τὴν ἀγκυρά καὶ ἐτοιμάζεται νὰ φύγῃ. Τὸ παρηκολούθησα μέχρις δτου φαινόταν πιά ἕνα μικρὸ φῶς πού κι' αὐτὸ χάθη·ε σιγὰ σιγὰ.

Μ. Β. ΧΑΤΣΙΝΙΔΗΣ
Τάξις Δ'

ΠΟΙΑΝ ΕΝΤΥΠΩΣΙΝ ΜΑΣ ΚΑΜΝΕΙ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

Τὶ ὠραία πού πέρασα τὸ καλοκαίρι! Ὑστερὰ ἀπ' αὐτό, ἦρθε τὸ Φθινόπωρον. Ἀλλες χαρὲς πάλιν κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ καὶ μάλιστα περισσότερες ἀπὸ τίς καλοκαιρινές. Γρίσαμε ἀπὸ τὸ γωριὸ, κι' ὕστερὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρας τὸ σχολεῖό μας ἀνοῖξε. Πῶ! πῶ! ἡ χαρὰ! Βλέπω τίς ἀγαπημένες μου συμμαθήτριες ἀκόμη καὶ τοὺς σεδαστοὺς μου καθηγητάς καὶ καθηγητρίδας. Τέλος ἀρχίζουν τὰ μαθήματα, πού ὅλε τὸ καλοκαίρι ἀνυπομονοῦσα νὰ δῶ τί

μαθήματα θὰ κάνωμεν στὴν τρίτη τάξι.

Τὰ μαθήματα γίνονται κανονικά. Ὁ καιρὸς εἶναι ὠραῖος! τὴν ἡμέρᾳ εἶνε λίγη ζέστη, ἀλλ' αὐτὴ τὴν ξιγῶ κανεὶς μετὰ τὴν βραδυνὴ δροσιά. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τὰ φύλλα τῶν δένδρων πέφτουν, καὶ ἔτσι πηγαινοντας κανεὶς στὰ περβόλια δὲν αἰσθάνεται τὴν εὐχαρίστησι πού αἰσθάνονταν τὸ καλοκαίρι, πού δλα τὰ δένδρα εἶχαν πάνω τους, τὰ ὠραία τῶν φύλλα.

Ἀ! ἕνα πρῶγμα εἶνε πού με στενοχώρησε πολὺ. Οἱ μεγάλοι σειςμοὶ πού ἔβαιναν στὴν Χαλκιδική. Ὅλη τὴν ὥρα μοῦ ἔρχονται ἐννοῦ, εἰ δυστυχισμένοι ἄνθρωποι πού ἔχασαν τὰ σπῆτα τῶν τίς περιουσίας τῶν ἀκόμη καὶ τὰ δῖοφρα μένη τῶν οἰκογενειῶν τῶν. Εὐτυχῶς ὅμως πού ὅλες αἱ πόλεις κυττάζουν νὰ τοὺς συνδράμουν οἰκονομικῶς. Καὶ στὸ σχολεῖό μας προχθὲς ἔβαινε ἔρπας γιὰ τοὺς δυστυχισμένους αὐτοὺς ἀνθρώπους. Ἦν μεγάλη ὁμως εὐχαρίστησι τὴν πῆρα προχθὲς μετὰ τὴν ξαφνικὴ δροχὴ. Ἀχ! πῶς μοῦ ἄρασε ἡ χθεσινὴ ἡμέρα! Ἡ συνεφία μοῦ ἀρίσει ὑπερβολικά. Τὴν νύχτα ἐκεῖ πού ἀκούα τὴν βροχὴ μοῦ ἦρθε νὰ πεταχτῶ ἀπὸ τὸ κρεβδῆτι καὶ νὰ δγῶ ἔξω νὰ δρέχωμαι. Τόση εὐχαρίστησι ν' ἡσθάνθην!

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐντύπωσις πού ἔκανε τὸ φαινὸν φθινόπωρον.

Σοφία Γ. Χατζηγηρηγόρη
Τάξις Γ', Γ. Θ. Χ.

Ἐν Χανίοις τῇ 7ῇ Νοεμβρίου 1932

ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ἀρχίζει νὰ ξημερώνῃ. Ὁ ἥλιος ἀκόμη δὲν ἔχει φανεῖ εἰς τὸν συννεφιασμένο οὐλίζοντα, καὶ ὅμως ἡ γραῖα μητέρα ἔχει ἤδη σηκωθῆ ἀπὸ τὴν κλίνην τῆς, καὶ κατὰ ἐτοιμάζει βιαστικῇ. Ἐνῶ δὲ εἶναι ἀπησχολημένη εἰς τὸ ἔργον τῆς δάκρυα συχνὰ ἀναβαίνουν εἰς τὰ μάτια τῆς, τὸ πρόσωπό τῆς δὲν ἔχει τὴν συνήθη αὐτοῦ γαληνιαία ἔκφρασιν, ἀλλὰ μιὰ ὀχρότης, μιὰ βαθειὰ μελαγχολία, ἕνας ἀόριστος φόβος ἔχει ἀπλωθῆ ἐπ' αὐτοῦ. Αἱ κινήσεις τῆς εἶναι σπασμωδικαὶ καὶ τὸ δλον τῆς ἀποδεικνύει (δὲ κατὰ τὴν κάμνει νὰ πονῇ βαθειά.

Τὶ ἄρᾳ γε ὅμως εἶναι αὐτὸ πού τόσο τὴν κάμνει νὰ πονῇ:

Ὁ γιὸς τῆς, τὸ μονάκριβο παιδί τῆς φεύγει... φεύγει εἰς τὸν πόλεμο.

Ποιὸς ἔξερει ἂν θὰ τὸν ξαναῖδῃ. Ἰσως ἡ σημερινὴ ἡμέρα νὰ εἶναι ἡ τελευταία πού τὸν ἀντικρύζει, ἴσως νὰ ἀποθάνῃ μακρὰ τῆς χωρὶς νὰ τὸν δῇ, χωρὶς νὰ βρεθῇ κοντὰ τοῦ τὴν στιγμὴν ἐκείνη. Ἰσως πᾶ

λι νὰ ἐπιστρέψῃ ἀλλὰ πληγωμένος, ἀρρωστος δυστυχῆς.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ σκέψεις τὴν βασανίζουν, τῆς στεροβυλίζουν τὸ κεφάλι ἐνῶ τὸν ἐτοιμάζει γιὰ νὰ φύγῃ.

—Μητέρα, κάνε γρήγορα, τῆς λέγει καὶ στὸ πρόσωπό τοῦ ἔχει ζωγραφισθῇ ἡ ἀνυπομονησία, στὰ μάτια τοῦ φαίνεται μιὰ λήμψι χαρᾶς, τὸ στήθος τοῦ ἀνεβοκατεβαίνει γρήγορα ὅπὸ μιὰ ἀόριστη ἀγωνία, ἐνῶ στὸ μέτωπό τοῦ φυτρῶναι μιὰ ὑπερηφάνεια.

Φεύγει, φεύγει γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν πατρίδα, τὴν ἀγαπημένην αὐτὴν γονίτσα τῆς γῆς εἰς τὴν ὁποίαν τὸ πρῶτον εἶδε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνετράφη, ἐμεγάλωσε καὶ ἔζησε ἐπὶ εἰκοσὶ δόκκληρα ἔτη.

Φεύγει γιὰ νὰ πολεμήσῃ γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς, γιὰ τὸ μεγαλεῖο τῆς, γιὰ τὴν τιμὴ τῆς καὶ νὰ θυσιάσῃ ἀκόμη καὶ τὴν ζωὴν τοῦ τὸ πῖδ πολῦτιμο πού ἔχει γι' αὐτὴν. Δὲν φοβεῖται τὸν θάνατον οὐδὲ μιὰ τέτοια σκέψι οὔτε καὶ τοῦ ἡλθε εἰς τὸν νοῦν, μόνο τὸ μεγαλεῖο τῆς πατρίδος τῆς ἀγαπημένης αὐτῆς μητέρας εἶναι ἡ μόνη σκέψις τοῦ.

Ὅλα εἶναι ἔτοιμα, ἡλθε ἡ ὥρα νὰ φύγῃ. ἡ καρδιά τοῦ κτυπᾷ δυνατὰ δταν πηγαινεὶ νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὴν μητέρα τοῦ.

Ἡ γραῖα δὲν συγκρατεῖται πλέον, ἀφίνει τὴν λύπην τῆς νὰ ἐσπᾷσῃ, οἱ λυγμοὶ τὴν πνίγουν. Ἀγκαλιάζει τὸ παιδί τῆς τὸ σφύγγει εἰς τὴν ἀγκλὴν τῆς μετὰ δση δύναμι ἔχει τὸ ἀδύνατο καὶ κουρασμένο κορμί τῆς, καὶ τὸ φιλεῖ μετὰ λαχτᾶρα σὰν νὰ εἶναι βεβαία πῶς ποτὲ πιά δὲν θὰ τὸ ξαναδῇ, ποτὲ δὲν θὰ τὸ ξανασφύξῃ στὴν ἀγκαλιά τῆς, ποτὲ δὲν θὰ τὸ ξανακούσῃ νὰ τῆς ὁμιλῇ. Σ' ἂν νὰ εἶνε βεβαία πῶς θὰ τὸ χάσῃ πιά γιὰ πάντα...

Μετὰ τὴν καρδιά γεμάτη λύπη καὶ χαρὰ μαζὶ ὁ ἐνθουσιώδης νέος φεύγει ἀπὸ τὴν ἀγκλὴν τῆς μητρός τοῦ, γιὰ νὰ τρέξῃ εἰς τὴν ἀγκλὴν τῆς ἀλλῆς μητέρας ἡ ὁποία τὸν καλεῖ...

Καὶ ἡ γραῖα τώρα μόνη, ὀλόμενη γονατιστῇ προστὰ στῆς Πονεμένης Μητέρας τὴν εἰκόνα παρακαλεῖ...

.....

Μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τῆς πρώτης γραμμῆς καὶ αὐτὸς τώρα μάχεται ἐπὶ δύο συνεχῶς ἡμέρας. Ὅταν ἔαφνου κατὰ τὸν κλωνίζει δυνατὰ, αἰσθάνεται δτι δὲν δύναται νὰ σταθῇ ἐπὶ τῶν ποδῶν τοῦ, καὶ πίπτει ἐνῶ ἕνας πόνος βαθὺς τοῦ τρυπᾷ τὰ στήθη.

Οἱ ἄλλοι μάχονται συνεχῶς... εἰς τὴν ἀρχὴν τοὺς βλέπει... τώρα μόλις τοὺς διακρίνει... τέλος δὲν τοὺς βλέπει πιά... πεθαίνει...

Πρὶν ὅμως ἀφίσει καὶ τὴν τελευταία του πνοή, ὁ νοῦς τοῦ τρέχει στὴν μητέρα τοῦ καὶ σὰν νὰ τὴν βλέπῃ μπροστὰ μετὰ οὐραμένη φωνὴ τῆς ψιθυρίζει: «Μητέρα δὲν θέλω νὰ κλαύσῃς, ὅχι δὲν θέλω νὰ λυπηθῇς, ἀλλὰ νὰ εἶσαι ὑπερήφανη διότι ὁ γιὸς σου ἔδωκε γιὰ τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος: δτι εἶχε, καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἀκόμη.»

Ἰρίδ Τσαλακοπούλου
Τάξις Ε'

ΤΟΡΑ ΠΙΑ ΔΙΧΩΣ ΑΔΕΛΦΟ

Τὸ σούρουπο γίνονταν ἀμυδρὸ, ὁ ἀέρας ἐπαίξε μετὰ τίς κορφές τῶν δένδρων. Στὴ γειτονία αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά ἔρριχνον βλέμματα εἰλικρινῆ, συμπόνιας, ἀγάπης πρὸς τὸ σπῆτι μας δπου μόνο ἡμεῖς περιμέναμε μετὰ ἀνοικτὸ στόμα νὰ μάρθωμε τὴν ἀνάρρωσι τοῦ ἀγαπητοῦ μας ἀδελφοῦ γιὰ τὴν δυστυχῶς ἔλειπε μακρὰ μας ἀρρωστος. Κεῖνο τὸ βράδυ προαισθανόμουν κατὰ κακὸ πῶς θὰ συνέβαινε σπῆτι μας καὶ μιὰ βαθειὰ θλίψη μοῦ πῆξε τὴν ψυχὴν μου χωρὶς νὰ τὸ θέλω. Καὶ ἡ προσέθησίς μου ἐπιλήθυσσε.

Τὴν ἄλλην ἡμέρα ἐμάθαμε τὸν θάνατον τοῦ ἀγαπητοῦ μας ἀδελφοῦ. Ἡ εἰδησις αὐτὴ μας ἐπροξένησεν πολὺ μεγάλη θλίβετή λύπη, διότι πρώτη φορὰ ἐσυναντήσαμε θάνατον εἰς τὴν οἰκογένειά μας, καὶ κατὰ πρῶτον τὸν θάνατον τοῦ πολυαγαπημένου μας ἀδελφοῦ, πού πέταξε σὰν ἕνα πουλάκι ἀπὸ μέσα ἀπ' τὰς ἀγκάλας μας.

Καὶ τώρα μετὰ μεγάλο παράπονο σὰς λέω δτι τὸν περασμένο χρόνον τίς χειμωνιάτικες βραδὲς τίς περνούσαμε μετὰ γέλια καὶ χάρες διότι ἦτο κι' ὁ ἀδελφός μας, ἐνῶ ἐφέτος τίς περνούμε μετὰ γάλη στεναχωρία, λύπη καὶ κλάματα, καὶ δὲν μπορούμε νὰ τὸν λησμονήσωμε, διότι τὸν ἐχάσαμε πλέον γιὰ πάντα, καὶ δὲν θὰ τὸν ξαναδοῦμε πιά, ἂν καὶ δὲν τὸν εἶδαμε δταν πέθανε καὶ τόμονοπαρὰπνοντὸ ὁποῖομας ἔμεινε ἦτο αὐτό: πού ἔμεινε μακρὰ στὴν ξενιτειὰ χωρὶς νὰ τὸν δοῦν οἱ ἀδελφές τοῦ. Καὶ ἀκόμα μας φαίνεται φέμμα. Καὶ πάλι ξαναλέω δτι ἐπέταξε ἀπ' τὰς ἀγκάλας μας σὰν ἕνα μικρὸ μπουμπουκάκι τὸ ὁποῖον δὲν πρόφτασε ν' ἀνθίσῃ καὶ ἐσκυψε ὁ ἀσπλαχνος χάρος μετὰ τὸ σκληρὸ τοῦ δρεπάπανι, καὶ μας τὸ ἀρπάξε μετὰ μίας. «Καὶ τώρα πιά δίχως ἀφελφός».

Βασιλεία Δ. Περιστερίδου
Τάξις Α' Γ. Θ. Χ.

Μηνιαίον περιοδι-
κόν ἐκδιδόμενον
ὑπὸ τῶν μαθητρι-
ῶν τοῦ Γυμνασίου
Θηλέων Χανίων

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΧΑΝΙΑ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1932
Ετήσια συνδρομή δρ. 20
Τιμή φύλλου δρ. 2.50
Αριθμός φύλλου 10

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΣ

Καί φέτος τὸ Γυμνάσιόν μας δὲν ὑστερεῖ εἰς ἐξωσχολικὴν δράσιν. Ἐφημερόσθη πάλι ὁ θεσμός τῶν κοινοτήτων, ποὺ τόσα ἀπέδωκεν κατὰ τὸ παρελθόν. Ἐγίναν ἀρχαιρεσάει, ἐχωρίσθησαν αἱμαθῆτριαι εἰς ομάδας, καὶ μιάξιόλογος ἀμιλλὰ παρτηρεῖται μεταξύ τῶν κοινοτήτων τοῦ Γυμνασίου μας ποῖα νὰ παρουσιάσῃ πρωτοβουλία ἀνωτέραν τῆς ἄλλης καὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἀποτελεσματικώτερον τὸν σκοπὸν ποὺ ἐπιδιώκουν αἱ κοινότητες. Ἐδῶ ἕνας δμίλος μαθητῶν συζητεῖ περὶ τοῦ πῶς νὰ ἐξωραίσῃ μετ' ὅσον ἰδικίης τοῦ ἐμπνεύσεως, καὶ λίγο πρωτότυπα τὴν τάξιν, καὶ ἔτσι αἱ τάξεις τοῦ Γυμνασίου μας παρουσιάζονται φέτος μὲ περισσότερον φιλοκαλίαν τακτοποιημένα. Ἀνθὺ φυτευμένα καὶ σὲ ἀνθοδοχεῖα, κάδρα καὶ εἰκόνες ἀποτελοῦν τὸν διάκοσμον τῶν αἰθουσῶν μας. Ἐκεῖ ἄλλη ομάδα σκέπτεται πῶς θὰ βοηθήσῃ καὶ θ' ἀνακουφίσῃ τὴν δυστυχίαν. Πρόθυμες ἡ μαθήτριες προσφέρουν καὶ φέτος τὸν δεκάλεπτον καθ' ἡμέραν ἀπὸ τὸ ὑστέρημα ἢ τὸ περίσσευμά τους, γιὰ νὰ μπορέσωμεν νὰ ἐξαλαφρώσωμε κατὰ δυνατὸν τὴν δυστυχίαν, ὅπου κι' ὅταν τὴν βλέπομεν ἔλπιζομεν πολλὰ ἀπ' αὐτό, χάρις εἰς τὴν προθυμίαν τοῦ λαμπροῦ καθηγητοῦ μας τῶν ἱερῶν κ. Μαθιουδάκη. Πέρα πέρα ἄλλες συζητοῦν γιὰ τὸν πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης καὶ γιὰ τὴν ἐκδρομὴν.

Ἡ ἐποπτεία τῶν κοινοτήτων ἔχει κατανεμηθῇ ὡς ἑξῆς: Τῆς ΣΤ' ἡ δνὶς Μαζοκοπάκη τῆς Ε' ὁ ὑπὸ ντῆς κ. Παπαρηγοράκης τῆς Δ' ὁ κ. Χρόνης τῆς Γ' ὁ κ. Ροζακίης τῆς Β' ὁ δνὶς Κλωνάρη καὶ τῆς Α' ἡ δνὶς Παπαδάκη.

Ἀπὸ τὴν πεφωτισμένην καθοδήγησιν τῶν καλῶν μας αὐτῶν καθηγητῶν πολὺ ἐλπιζομεν.

Τὸ Γυμνάσιόν μας ἔχει

κάμει κι' ἐφέτος ἀρκετὰς μαθητικὰς συγκεντρώσεις ὑπὸ τὸν τύπον μαθητικῶν τελετῶν. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐπὶ τῇ ἐνάρξεϊ των μαθημάτων ἐγένετο ἀγίασμός παρόντων ὅλων τῶν καθηγητῶν καὶ μαθητῶν τοῦ γυμνασίου ὁπότε καὶ ἐδόθησαν ἀρχεταὶ ὁδηγαί εἰς τὰς μαθητρίδας πρὸς τὴν καθ' ὅλου συμπεριφορὰν αὐτῶν ἐντός καὶ ἐκτός τοῦ σχολείου, τεθεῖτος καὶ πάλιν εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ ὑπὸ τῶν γονέων τῶν μαθητῶν ἡλφθέντος κανονισμοῦ κατὰ τὸ παρελθόν σχολικόν ἔτος. Ἐπίσης μετέσχε τὸ Γυμνάσιόν μας τῆς τελετῆς ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς Δημοκρατίας μετὰ ὅλων τῶν ἄλλων σχολείων τῆς πόλεως, τοῦ στρατοῦ παραστάντος κατὰ ταῦτα καὶ ὅλων τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἐπισκόπου, Μεράρχου Δημάρχου καὶ ἄ.

Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην ὁμίλησε θαυμάσια ὁ γνωστός εἰς ὅλον τὸν ἔκπαιδευτικὸν κόσμον σεβαστὸς Γυμνασιάρχης κ. Μυλωνάκης.

Κατὰ δὲ τὴν ἰδιαίτερον ἐορτασθεῖσαν ὑπ' ἐκάστου ἐκπαιδευτηρίου ἐορτὴν τῆς σημαίας ὁμίλησεν ἐνθουσιωδέστατα ὁ λαμπρὸς μας καθηγητὴς κ. Μαυρομμάτης.

Κατὰ τὴν 8 π. μ. Ἡ στή τάξις τοῦ Γυμνασίου ἀρρένων ἐξεδράμεν εἰς Ἀρκάδι γιὰ νὰ συνεορτάσῃ τὴν ὁλοκαύτως. Τὸ δὲ Γυμνάσιόν μας εἰς Προφήτην Ἡλίου θέσιν ἱστορικωτάτην.

Κατὰ ταύτην τὴν ἐκδρομὴν κατὰ τὸ καθιερωθὲν ἐφέτος σύστημα ἐν τῷ Γυμνασίῳ μας ἀνεπτύχθη ἀπὸ τὸν συνοδὸν καθηγητὴν ἐκάστης τάξεως κι' ἕνα θέμα κι' ἔτσι πλὴν τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ἐκδοσμῆς θὰ ἔχωμεν καὶ κατὰ ἄλλο νὰ κερδίσωμε εὐσιαστικώτερον, θετικώτερον, ἀπὸ τὰς ἰδιαίτερας αὐτὰς ἐπ' εὐκαιρίᾳ διδασκαλίας. Ὑστερα

ἀπὸ λίγες μέρες θ' ἀσχολοῦμεθα καὶ μετὰ τὸν σχολικόν μας κῆπον αὐτὸ τοῦλάχιστον φανερόνουν μερικὰς ἐνέργειες τοῦ καθηγητοῦ τῶν φυσικῶν μας κ. Χατζιδάκη.

Ὑπάρχει σκέψις ἡ μᾶλλον ἐλήφθη ἀπόφασις νὰ ἰδρυθῇ ἀθλητικὴ ομάδα ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς φιλοποδοῦ καὶ ἐνεργητικῆς Γυμναστρίας μας, ἥτις θ' ἀσκεῖται στὸ ἄλμα, τὸ τρέξιμο, τ' ἀκόντιον κ. ἄ. κι' ἔτσι μαζὶ μετὰ τὴν γνώσιν θ' ἀποκτήσωμεν καὶ σώματα γερά.

Ἀλλὰ πλὴν ὅλων τῶν ἀνωτέρω πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἡ τάξις καὶ ἡ ἀκρίβεια περὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ Σχολείου μας δι' ὃ καὶ αἱ μαθήτριες τοῦ εἶνε εὐτυχεῖς ποὺ μορφώνονται μετὰ σὲ τέτοιο Σχολεῖο.

Ζ. ΣΠΕΡΕΛΑΚΗ

Ἐντυπώσεις ἀπὸ τῆς καθημερινῆς ζωῆς

Ἡ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΥΛΟΥΡΑ

Κουλούρια φρέσκα... Πάρτε κουλούρια ἀπὸ μένα.»

Ἦταν ἡ συνηθισμένη φωνὴ ποὺ ἀκούα κάθε πρωτὶ ἐνῶ ἀκόμη ἦμουν στὸ κρεβάτι. Πάνω ἀπὸ ἕνα χρόνον ἀκούα τὴ φωνὴ αὐτὴ χωρὶς νὰ ἔχω γνώσιν τὸν κουλούρα ὁ ὁποῖος ἐδιαλαλοῦσε τὰ κουλούρια τοῦ εἰς ὅλην τὴν γειτονίαν. Ἐνὰ πρωτὶ δὲν ξέρω ὅπως πῶς συνέβη σηκώθηκα πολὺ πρωτὶ καὶ τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ ὁ κουλούρας αὐτοῦς ἐπερνοῦσε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα μας, καλεῖται στὸ κεφάλι τοῦ μὴ πανιέρα καὶ μέσα διάφορα κουλούρια. Φοροῦσε ροῦχα παλὰ καὶ ἦτο ῥοδοκόκκινος σὰν τὸ πορτοκάλι. Ἐγὼ θέλοντας νὰ τοῦ ἀρχίσω κουβέντα ἀγοράζω ἕνα κουλούρι καὶ κατόπιν ἀρχίσω νὰ τὸν ρωτῶ ἀπὸ ποῦ εἶναι καὶ γιὰ τί τόσο καιρὸ ποῦλᾷ κουλούρια καὶ δὲν κ' ἔχει ἄλλη ἐργασία. Μοῦ λέει λοιπὸν: «εἴμεθα πρὸς σφυγας. Πατέρα δὲν ἔχω, ἴσως νὰ ζῇ καὶ νὰ εἶναι αἰχμαλώτος. Ἡ μάνα μου ἐνοπλύνει. Εἶναι πέτρε παιδιὰ ὑστερα ἀπὸ μένα καὶ κανένα δὲν ἐργάζεται... Τὶ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ κάνω; νὰ κάθωμαι κι' ἐγὼ χωρὶς

δουλειά; Μὰ τότε θὰ πεθαίνομαι ἀπὸ τὴν πείνα, γιὰ καὶ ἡ μάνα μου δὲν ἔχει τακτικὴ δουλειά. Τώρα καὶ δυὸ χρόνια εἶχα πάει ὑτάλληλος σὲ κάποιον ἐμπορικόν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἤξερα γράμματα μ' ἐδιώξαν. Ὑστερα ἡ μητέρα μου ἔκανε οἰκονομ' α καὶ μοῦ πήρε ὅλα τὰ σύνεργα τοῦ λούστρου γιὰ νὰ κάνω τὸ λούστρο. Τὴς πρώτης μέρας ποὺ πήρα τὸ ἐπαγγέλμα αὐτὸ στὰ χέρια μου ἔκανα χρυσὴ δουλειά, γιὰ δὲν περίμενα ν' ἀρθεῖν οἱ πελάτες νὰ μὲ βροῦν ὅπως ἔκαναν μερικοὶ ἄλλοι ἀλλὰ πῆγαν νὰ ἐγὼ καὶ τοὺς ἡδύρισκα. Μὲ ζήλευαν ὅμως οἱ συνάδελφοί μου καὶ μὴ μὲρα ἂν δὲν ἐπέμβαινε ἕνας χοροφύλακας θὰ μὲ σκότωναν.

Κάθησα καὶ τότε κάμποσον καιρὸ ὥσπου νὰ βρῶ δουλειά. Κατὰ κακὴ μας τύχη τότε δὲν δούλευε καὶ ἡ μάνα μου καὶ γι' αὐτὸ καὶ ἡ πείνα μας ἦτο μεγάλη. Πάνω ὅμως σ' αὐτὴ τὴν δυστυχίαν βρέθηκε ἕνας φιλόπτωχος κύριος ὁ ὁποῖος μοῦ ἔδωκε μερικὰ χρήματα μετὰ τὰ ὁποῖα ἀγοράζω καὶ πουλῶ κουλούρια, καὶ ἔτσι κατορθώνω κι' ἐγὼ καὶ ἐπινάζω τὰ δυστοχισμένα μου ἀδελφάκια. Ἀπὸ τὰ χρήματα ποὺ βγάζω κάθε μέρα δίδω μερικὰ τῆς μάνας μου καὶ τὰ ἄλλα τὰ κρατῶ καὶ πληρώνω ἕνα συνάδελφό μου, ὁ ὁποῖος μοῦ μαθαίνει νὰ γράφω καὶ νὰ διαβάζω γιὰ κατὰλαβὰ πῶς σημεῖρα ὁποῖος δὲν ξέρει γράμματα δύσκολα ζῇ. Ἀφοῦ μοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ καημένα τὸ παιδί ἔφυγε μισοκλαίοντας σχεδὸν ἴσως ἐπειδὴ ἐθυμῆθηκε πράγματα ποὺ τὸν στενοχώρησαν. Ἀπὸ τότε καὶ ἐγὼ σχηματίσα τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ παιδί αὐτὸ θὰ γίνῃ μετ' αὐρίον καλὸς οἰκογενειάρχης: δίδει τώρα ποὺ εἶναι 12 μόλις χρονῶν καὶ χωρὶς νὰ τὸν βιάζει κανεὶς, φροντίζει τόσο πολὺ γιὰ τ' ἀδελφάκια του καὶ γιὰ τὴ μάνα του.....

Μετάκη Μαρίκα
Τάξις Β'. Γ. Θ. Χ.

Ο ΠΟΝΟΣ ΜΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

*Ητο Μάρτιος!

Επί τοῦ αἰθρίου στρεώμα-
τος οὐδὲν νέφος διήρχετο!

Ἡ ἡμέρα ἦτο λαμπρά! Τὰ
πρώτα τῆς ἀνοιξιάς ἀνθ' ἅσας
ποῦσαν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν
μῖαν γλυκεῖαν εὐωδίαν ἣτις
ἡ-εἴληκε ἀπειρα ἔντομα πρὸς
αὐτά. Τὸ κάλλος τῆς φύσεως
ἦτο ἐξαιρετό!

Ὁ ἥλιος ὅστις κατὰ τὴν ὥ-
ραν αὐτὴν εὐρίσκειται πρὸς τὴν
Δύσιν ἔφαιε τὰς χρυσαῖς τοῦ
ἀκτίνας νὰ διδῶν μῖαν ὑπέρο-
χον λάμψιν εἰς τὸ στρεώμα.
Ἡ ὠραιότης τῆς φύσεως ἦτο
μαγευτική!!

Πληθὺς ἀνθρώπων ἐξήρχετο
ἵνα περιπατήσῃ καὶ ἀπολαύσῃ
τὴν ὠραιότητα καὶ τὸ κάλλος
τῆς φύσεως καὶ ἀναπνεύσῃ τὸν
ζωογόνον ἀέρα τῆς ἐξοχῆς. Εἰς
δύων τὰ πρόσωπα διακρίνετο
ἓνα γλυκὺ χαμόγελο εὐ-
χαριστήσεως, ἓνα χαμόγελο
γεμάτο εὐτυχία. Ὅλοι ἦσαν
ζῶντες, ὅλα ἔτρεχον ἐδῶθεν καὶ
ἐκεῖθεν (διὰ νὰ διασκεδάσουν
κατὰ τὰς ὥρας αὐτὰς ἣς ἔχει
σῆμα ἐσπέρης οὐδεὶς ὁμῶς ἔπει-
ρα μῖαν γραφίαν κυρτωμένην
ἣ ὁποία ἀπετέλει ὁλοῦς ἀνείθε-
σιν μὲ αὐτοὺς, διότι εἰς τὴν ὥ-
ραν τῆς δὲν ἔλσιν ἡ εὐτυχία ὅπως
τῶν ἄλλων ἀλλὰ μῖα ἀνέκφρα-
στος δυστυχία!!

Τὸ κυρτωμένον ἀπὸ τοῦ βάρους
τῶν χρόνων σῶμα τῆς, τὰ μαυ-
ρα σὰν ἄδης φορέματά τῆς ἣ
ὥς τῆς ἣ προδίδουσα τὴν ψυ-
χικὴν τῆς τρικυμίαν, αἱ ὀφθαλ-
μοὶ τῆς αἱ ἀπλανεῖς οἷτινες
ἐφαίνοντο ὡς μὴ βλέποντες τὴν
εὐτυχίαν, τὰ χεῖλη τῆς τὰ δι-
σταλμένα εἰς μεϊδίαι βαθείας
εἰρωνείας πρὸς μάταιον κόσμον,
μαρτυροῦν καὶ ἐπιδοκιμάζουν
τὸ μέγεθος τῆς δυστυχίας
τῆς...

Ὁλοὺν προχωρεῖ μὲ τὸ αὐτὸ
ἀργὸ καὶ κουρασμένον βῆδισμά
τῆς.

Ὅσον δὲ πλησιάζει πρὸς τὸ
τέρμα τῆς πορείας τῆς, ἐπὶ το-
σοῦτον αὐτὴ καθίσταται ἰσχυρῶς
πυκνότερα καὶ βιαστικότερα καλὺ-
τερον τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς
τῆς. Κάποτε—κάποτε δὲ ὕψω-
ναι τὰς σκαλετωμένας χεῖρας
τῆς εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς φέρου-
σα τὸ μανθλιόν τῆς ἵνα σπογ-
γίσῃ ἓνα δάκρυ τὸ ὅποιον ἄθε-
λα τοῦ κυλὰ εἰς τὰς γήρασμέ-
νας παρειὰς τῆς.

Ὁ ἥλιος πλέον ἐκρύβη ὀπι-
σθεν τοῦ ὀρίζοντος, ἣ δὲ ἐσπέ-
ρα ἤρχισε νὰ ἀπλώνῃ τὸν μελα-
νὸν τῆς πέπλου ἐπὶ τῆς γῆς
καθιστώσα οὕτω τὰ πέριξ ἀν-
τικείμενα δυσδιάκριτα!

Μετ' ὀλίγον τίποτε πλέον δὲν

ἐφαίνετο τὸ πᾶν ἐκαλύπτετο ὁ-
πὸ σκότους.

Τίποτε δὲν διατάρτεν τὴν
ἡσυχίαν τῆς νυκτός. Τὸ πᾶν
ἐφαίνετο ὅτι ἦτο βυθισμένο εἰς
νάρκην...

Καὶ ὁμῶς... μῖα μητέρα ἀ-
γρυπνεῖ... Μῖα δυστυχισμένη
μητέρα, μῖα ἀπηλπισμένη ἣτις
ἔχει δοκιμάσει τὴν ζωὴν ἀπὸ
τὴν μελανὴν αὐτῆς ὄψιν ἀγρυ-
πνεῖ...

Ἐνα καρῖκι ἀναμμένο παρα-
πλεύρως ἐνός, ὅχι παλαιῶ καὶ
ροῦ, σταυροῦ μᾶς διευκολύνει
νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὴν δυστυ-
χισμένην μητέρα ἔχουσα τοὺς
ὀφθαλμοὺς στρεφόμενους ἐπὶ
μῖα φωτογραφία προσκεκολλη-
μένη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ὁ! πό-
σον ἡ ὥς τῆς ἐφαίνετο πονε-
μένη!!

Μετ' ὀλίγον τὰ μάτια τῆς, τὰ
κουρασμένα ἐκεῖνα γεροντικά
μάτια ἀπεσπάρσθησαν ἀπὸ τὴν
φωτογραφίαν γιὰ νὰ μεταβλη-
θοῦν εἰς χεῖμαρρον δακρύων. Τὰ
χεῖλη τῆς κινεῖται αἱ δὲ χεῖ-
ρες τῆς ὑψοῦνται πρὸς τὸν οὐρα-
νόν!...

Τὶ ἄραγε παρίστανε ἡ φωτο-
γραφία ἐπὶ τῆς ὁποίας μὲ τὸσον
πόνον καὶ μὲ τὸσην λαχτάρα
προσεκολλῶντο τὰ μάτια καὶ τὰ
χεῖλη μῖα δυστυχὸς γυναῖκα; Ὁ!
ἐὰν παρατήρῃ τις καλῶς
θὰ ἐβλεπεν δύο νέους ἐνηγκαλι-
σμένους θερμῶς μειδιῶντες, μὲ
ἓνα μεϊδίαι ἀγγελικὸ γεμάτο
πίστιν, γεμάτο καλωσύνην καὶ
ἀγάπην. Ἦσαν αἱ δύο υἱοὶ τῆς
δυστυχὸς μητρός — Τῆς αὐτο-
χοῦς μᾶλλον διότι εἶχαν τοιοῦ-
τους υἱοὺς — θυσιάσαντες τὴν
ζωὴν τῶν ἀμφοτέρων ὑπὲρ τοῦ
μεγαλείου τῆς πατρίδος τῶν,
ἀπὸ προηγουμένως ἐπολέμη-
σαν μὲ γενναϊότητα καὶ καρτε-
ρίαν. Καὶ ἐφονεύθησαν μαζὺ,
καὶ παρέδωκαν μαζὺ τὰς γεν-
ναίας τῶν καρδίας εἰς τὸν ὕ-
σιον...

Χαίρετε! τῶν γερατειῶν μου
ὄνειρα! ἠκούσθη ἐν τῷ μέσῳ
τῆς ἀπεράντου σιγῆς τῆς νυκτός
ἡ φωνὴ τῆς πονεμένης μητρός
— Νεκρώθητε πλέον μητρικοὶ
κατάρτοι πόθοι! Δύσατε εἰς αἰ-
ῶνον σκότος ὑπερήφανοι καὶ
γλυκύτατοι ἐλπίδες!! Τὰ τέκνα
ἀπέθανον! Τὰ τέκνα μου ἐχά-
θησαν!!

Ὁ! θεὲ μου ἐπανελάβε ἀπὸ
σιγῆς σιωπῇ—Ὁ θεὲ μου!
συγχώρησε με τὴν δυστυχισμέ-
νην καὶ ἀμαρτωλὴν εἶμαι μητέ-
ρα καὶ παρυσύρθη ἀπὸ τὸν πό-
νον τῆς μητρικῆς ἀγάπης!

Ἄλλ' ὦ θεμέ μου!! Ὁ Κορ-
νηλία μήτηρ τῶν Γρήκων ἀπὸ
τινος λοιπὸν γρανίτου ἦσαν τὰ
σπλάχνα σου διὰν ἐδέχαιο ἄδα-
κρυς αὐτοὺς νεκρούς;

Ἦτο λοιπὸν ἀληθὺς μήτηρ
ἡ Σπαρτιάτις ἡ θεάτρου ὑπο-
κρινόμενη ἡθοποιός;

Ὁ! ὅχι! ὅχι! ἦτο μήτηρ κα-

θὼς καὶ ἐγώ!

Υἱοὶ μου! Ἀναπαύθητε τέ-
κνα μου μὲ τὴν εὐχὴν μου! Ἐ-
χω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἄγγελοι
θεοὶ περιβάλλουν τὰς γενναίας
ψυχὰς σας καὶ διὰ ἀπολαμβάνε-
ται ἄρρητον εὐτυχίαν εἰς τοὺς
οὐρανοὺς πλησίον τοῦ ἀγαπημέ-
νου μας Πατρός.

Ἀάβετε λοιπὸν καὶ ἐμὲ μαζὺ
σας, ἀγαπημένα μου παιδιὰ,
διότι διὰ τὸ γῆρας μοὶ ροφήσῃ
πᾶσαν ζωὴν, καὶ κλίνῃ, τὸ σῶ-
μα μου ἄτονον ποῦ θὰ στηρίχθῃ
ὁ παλαιὸς κορμός;

Δὲν ἠδυνήθη νὰ πῇ περισσό-
τερον ἡ μήτηρ αὐτὴ καὶ, σταυρώ-
νονσα τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στή-
θους κατέπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς τὰ
χεῖλη τῆς ἐκινήθησαν εἰς ἔνδον
μυχον προσευχὴν καὶ κατόπιν
ὑπὸ τὸ ὥχρον καὶ τρεμοσβόνον
φῶς τοῦ κηρίου ἐφάνη τὸ γλυκὺ
πρόσωπον τῆς εὐτυχισμένης
πλέον μητρός. μὲ ἓναν γλυκὺ
καὶ μαγευτικὸ μεϊδίαι στὰ
χεῖλη.

Τὰ πάντα τελείωσαν!! Τὸ κυ-
ρίον ἔσβυσε μαζὺ δὲ μὲ αὐτὸ
ἔσβυσε καὶ ἡ πνοὴ τῆς γηραιᾶς
κυρίας, ἡ δὲ εὐτυχισμένη ψυχὴ
τῆς ἐπέταξε εἰς τὰς ἀγκάλας
τῶν υἱῶν τῆς... Τὸ σῶμα τῆς
ἐτάφη εἰς τὸν κοινὸν μετὰ τῶν
υἱῶν τῆς τάφον εὐτυχῆς πλέον
πανευδαίμων...

Οὐρανίε Αἰωνίκε

Ε' τάξεις Γ.Θ.Χ.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΑΣ

—Εκθεσις Δελὸς Κανδορά
καὶ Τάξις Βα

—Διήγημα πάνω στὸ ποίη-
μα «ὁ σκιά».

Σ' ἓνα νησάκι τοῦ Αἰγαίου
ζοῦσε κάποτε ἓνας ἀνθρώπος
κυρ—Γιάννη τὸν ἔλεγαν—πο-
λὺ πτωχὸς ποὺ ξενυχτοῦσε
στὴν ταβέρνα μαζὺ μὲ τοὺς φί-
λους τοῦ. Ὁ συχωρεμένος ὁ
πατέρας τοῦ ἦταν χεῖστης.
Βοηθῶντας τὸν λοιπὸν, ἐβγα-
ζαν τὸ ψωμί τοῦ. Ὁ θάνα-
τος ὁμῶς τοῦ πατέρα τοῦ τὸν
ἐκαμε νὰ πεινᾷσθῃ στὴν ἀλή-
θεια. Καὶ ἔτσι τὴς Κυριακῆς,
ποῦ τὴς περνοῦσε ἄλλοτε μὲ
λίγο κρέας, τὴς περὶνᾷ τώρα μὲ
ἓνα ξεροκόμματο. Οἰκογένεια
δὲν ἔχει. Ἡ μητέρα τοῦ ἡ ἀ-
δελφὴ τοῦ ἀπέθαναν ἀπ' τὴν
πεινᾷ.

Μῖα μέρα ποῦ καθόταν ὁ-
πως συνήθως στὴν ταβέρνα
καὶ συνομιλοῦσε μὲ τοὺς φί-
λους τοῦ ἄκουσε νὰ φωνάζουν
«Κυρ—Γιάννη κυρ—Γιάννη».
Ἐνα παιδί μπῆκε μέσα στὴν
ταβέρνα.

—Κυρ—Γιάννη ἔλα σὲ θέ-

λουνα.

—Ἐμένα; Κοὶ ποῖος;

—Νὰ ἐκεῖνος—εἶπε τὸ παι-
δί καὶ ἔδειξε ἓνα κύρια ποῦ
στεκόταν στὴ ἀκρὴ τοῦ ὁρό-
μου. πλουσιοντυμένο, μὲ ζωη-
ρακτηριστικά. Ἀίπλα τοῦ στε-
κόταν ἓνα καινούριο αὐτοκίνη-
το.

—Ὁ κυρ—Γιάννης τὸν πλη-
σίασε.

—Μὲ ζητήσατε κύριος εἶπε
κάνοντας μὴ βαθεῖα υπόκλησι.

—Κύρ—Γιάννη—ἄρχισε νὰ
τοῦ λέῃ ὁ ἄγνωστος—ἔξω
δὲ εἶσαι ἓνας πτωχὸς ἀνθρώ-
πος, ποῦ δὲν ἔχεις οὔτε ψωμί
νὰ φᾶς καὶ διὰ ἐβοηθοῦσε κά-
ποτε τὸν πατέρα σου στὸ ἐπάγ-
γμα τοῦ χτίστου. Θέλω νὰ
σε βάλω ἐργάτη στὴν βίλλαν
ποῦ θὰ χτίσω. Ἀλλὰ ἐπειδὴ
δὲν εἶσαι καλὸς χτίστης, θὰ
μοὶ σκάψῃς τὰ θεμέλια. Θὰ
πάρῃς δυὸ τρεῖς μεροκάματα
κοὶ θὰ μπορέσης νὰ παρᾷς
μερικὲς εὐχάριστες μέρες. Ἀπὸ
αὐτοῦ κιόλα νὰ ἀρχίσῃς τὴν
δουλειά σου. Αὐτὸ τὸ παιδί
θὰ σοῦ δειξῇ τὸ οἰκόπεδο.
Ἀντίο καὶ καλὴ πρόοδο—εἶπε
ὁ ἄγνωστος κύριος κοὶ μπαί-
νοντας στὸ αὐτοκίνητο ἐφυγε
ἀστραπιαίως.

Οὔτε εὐχαριστῶ δὲν πρόφθα-
σε νὰ τοῦ πῇ ὁ σαστισμένος
κυρ—Γιάννης.

—Ἐλα, τί στέκεσαι; Ἐλα νὰ
σὲ ὀδηγήσω στὸ οἰκόπεδο.

—Αἱ ναί. Μὰ δὲ μοὶ λές
ποῖος ἦταν αὐτός; ὁ παρᾷς
κύριος; Ρώτησε ὁ κυρ—Γιάν-
νης ἀκολουθώντας τὸ παιδί.

—Δὲν τὸν ξέρεις; Αὐτός εἶ-
ναι ὁ πλουσιώτερος ἀνθρώπος
τοῦ νησιοῦ. Ὅτι καὶ ἂν πῇ
τὸ στόμα σου τὸ ἔχει. Παντοῦ
ἔχει καὶ μὴ βίλλα. Μὴ ζητᾷς
νὰ μάθῃς καὶ πολλὰ. Ἐφτάσα-
με. Νάτο τὸ οἰκόπεδο εἶναι
βλέπεις πολὺ μεγάλο. Αὐτοῦ
πρῶτ—πρῶτ' ἡ θάσσι ἐδῶ.
Γαῖᾶ σου.

Ὁ κυρ—Γιάννης πετώντας
ἀπὸ χαρὰ γύρισε στὴν ταβέρ-
να καὶ εἶπε στοὺς φίλους τοῦ
τὰ νέα. Ὅλοι χάρηκαν καὶ
καὶ ἠπινύστην ὑγεία τοῦ κυρ—
Γιάννη. Ποῦ νὰ ἤξεραν ὁμῶς
τί θὰ συνέβαινε σ. ἓνα μεϊδίαι-
μα τῆς τύχης.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ' ὁ
κυρ—Γιάννης ἦταν οὐδ' ὥρι-
σμένο οἰκόπεδο.

Ὁ μηχανικὸς τοῦ ἔδειξε τὸ
σχῆμα τῆς βίλλας καὶ ἄρχισε ἡ
ἐργασία. Ἐκεῖ ποῦ ἔσκοβε,
χτύπησε σὲ κάτι σκληρὸς καὶ
ἓνας μεταλλικὸς ἦχος ἀκούστη-
κε. Ἐσκαιψε λίγο ἀκούρη! σκύ-
βει καλὰ, πολὺ καλὰ, γιατί δὲν
πιστεύει στὰ μάτια τοῦ.

Τὴ συνέβη λοιπὸν: Ἡ τύχη
τοῦ κυρ—Γιάννη ἐμεϊδίασε ἐ-
πὶ τέλους. Βρῆκε ἓνα θησαυ-
ρὸ. Ἐτρίβε καὶ ἐξαντρίβε τὰ
μάτια τοῦ. Ἐκεῖνη τὴν ὥρα

χτέπησε μεσημέρι. "Ολοι σκόλασαν. Τι νά κάμη λοιπόν αυτός. Νά άφίση τόν θησαυρό άκεί δέ ήταν σωστό. Νά τό πη πάλλι . . .

Θά τοῦ τόν επαιραν. Τι άλλο λοιπόν μπορούσε νά κάμη από τό νά τόν πάρη ὁ ἴδιος; Τόν μετέφερε λοιπόν σέ ἕνα κρυφό μέρος, ἐπούλησε μέρος ἀπό αὐτόν, καί ἀγόρασε ἕνα σπίτι. Τήν ἄλλη μέρα τόν μετέφερε στήν νέα του οἰκία καί ἐπειτα πῆγε στήν ἀφελικότου καί τῇ εἶπε ὅτι δέν μπορεί νά κάμη τήν δουλειά ποῦ τοῦ ἀνάθεσαν. Ἐπέταξε τὰ παλιόρουχά του καί ἔβαλε ἄλλα πολυτελή, ἀγόρασε αὐτοκίνητο, καί πῆγαινε στά μεγαλύτερα κέντρα. Κανείς δέν μπορούσε νά ἐξηγήσῃ πῶς ὁ φτωχός κύρ-Γιάννης ἔγινε ἀποτόμως πλούσιος. Ἄλλοι ἔλεγαν ὅτι ἐπλούτησε ἀπό μιᾶ κληρονομία, ἄλλοι ὅτι ἐκέρδισε τό λαχεῖο καί ἄλλες τέτοιες φήμες ἐκυκλοφοροῦσαν σέ ὅλο τό νησί. Ὁταν οἱ φίλοι του ἔμαθαν ὅτι ὁ κύρ Γιάννης ἐπλούτησε ἔτρεξαν στή σπίτι του. Ὁ θυρωρός ἀνήγγειλε εἰς αὐτόν ὅτι ἦρθαν τρεῖς ἄνθρωποι κουρελῆδες ποῦ τόν ζητοῦσαν.

—Δῶξε τους. Τοῦ εἶπε αὐτός ἐγώ δέν σχετίζομαι μέ κουρελῆδες. Ἀσφαλῶς θά εἶναι μεθησμένοι.

Σε λίγο γύρισε πάλι ὁ θυρωρός.

—Μᾶς ἐπιμένουν κύριε, λένε πῶς εἶναι φίλοι σας.

—Διῶξ τους σοῦ λέω λένε ψέματα θά εἶνε κλέφτες φώναξε ὠργισμένος ὁ κυρ-Γιάννης ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη «ἄξιότιμος κύριος Ἰωάννης». Κάθε μέρα συναντοῦσε πηγαίνοντας μέ τό αὐτοκίνητό του στά διάφορα κέντρα τοῦς φίλους του καί τοῦς φώναζε κύρ-Γιάννη, αὐτός τοῦς ἔρχινε μιᾶ περιφρονετική ματιά καί ρωτοῦσε τόν ἀκόλουθό του. ποῖ εἶνε αὐτοὶ οἱ τρελλοί;

Ὁ θησαυρός ὁμως δέν μπορούσε νά εἶναι αἰώνιος καί μέ τίς μεγάλες σπατάλες ποῦ ἔκανε ὁ «κύριος Ἰωάννης» ἔτελειωσε πολὺ γρήγορα. Σιγά-σιγά οἱ ὑπηρέται ἐφυγαν, ἐπούλησε τό αὐτοκίνητό του. Τό σπίτι του, τό ρούχα του ἐσχιστήκανε καί ἔγινε πάλι ὁ κυρ-Γιάννης τοῦ καιροῦ ἐκείνου καί χειρότερος. . . . Βλέποντας ὁ κύρ-Γιάννης τὰ χάλια του ἐθυμήθηκε ὅτι κάποτε βρισκόταν στήν ἴδια κατάστασι.

—Τι νά γινῆκανε ἄραγε οἱ τρεῖς μου φίλοι ποῦ ἤμαστε πάντα μαζί; Ἄς πάω στήν Ταβέρνα καί μπορεῖ νά τοῦς βρῶ.

Καί πραγματικῶς ἐκεῖ ἦταν. Ἡ ἐκπληξίς των ἦταν μεγάλη ὅταν εἶδαν νά μπαίνει ἀπό τήν πόρταν ὁ παλιός τους φίλος, ποῦ τώρα—τόρα ἔκανε πῶς δέν τοῦς γνώριζε.

Ὁ κύρ-Γιάννης . . . εἶπαν ὅλοι μέ ἕνα στόμα. Καί πῶς καταδέχτηκες νά μᾶς βρῆς ἐδῶ.

—Τί γινῆκατε βρε παιδιά; Ἐσεῖς ἐξαφανιστήκατε.

—Ὁχι κυρ-Γιάννη δέν ἐξαφανιστήκαμε. Ἐσὺ δταν ἔγινες «ἄξιότιμος κύριος Ἰωάννης» δέν καταδεχόσουν νά μιλήσῃς στοὺς παλαιούς σου φίλους. Καί μόνο δταν ἔγινες πάλι σάν αὐτοῦς καταδέχτηκες νά τοῦς μιλήσῃς ἔπρεπε ὁμως τότε ποῦ ἦσουν πλούσιοι νά συλλογιστῇ πῶς ἦταν προσωρινή ἡ δόξα σου ἐκείνη γιατί δέν ἦταν ἀληθινή καί νά μὴ ξεχνᾷς τόσο τοῦς παλιούς σου συντρόφους. Ἐλα κάτσε νά μᾶς πῆς τί συνέβη; Γιατί αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ;

Ὁποῖος περνοῦσε ἀπὸ τὴ ταβέρνα καί ἔστρεψε τό κεφάλι του πρὸς τὰ μέσα, θά ἔβλεπε, τέσσερεις φίλους νά κάθονται τριγύρω ἀπὸ τραπέζι καί νά συνομιλοῦν . . .

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

ἝΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ

Σ' ἕνα χωριὸ κατοικοῦσε μιὰ οἰκογένεια. Ἀποτελεῖτο ἀπὸ τοῦς γονεῖς ἀπὸ δύο παιδιά καί μιὰ ὑπηρέτρια.

Περνοῦσαν καλὰ. Μιὰ βραδιά ὁ κύριος ἔστειλε τήν ὑπηρετρία στήν ὑπόγειο τοῦ σπιτιοῦ νά βάλῃ λίγο κρασί. Ἡ ὑπηρετρία ἀναψέ ἕνα κερί καί κατέβηκε κρατώντας τήν μπουκάλια. Δέν εἶχε ὁμως ἀκόμα πλησιάσει στά βαρέλια δταν ἔξαφνα ἄκουσε μιὰ βραχνή φωνή.

«Ἄλλοιμονο! ἄλλοιμονο! . . .» συγχρόνως δὲ ἐνοιωσε ἕνα ἄρατο δυνατό φύσημα νά τῆς σβύνη τό κερί.

Ἡ ὑπηρετρία ἔτρεψε καί ἔτρεξε καί ἀνέβηκε τίς σκάλες τοῦ σπιτιοῦ καί παρουσιάστηκε εἰς τὰ ἀφεντικά της γιὰ νά τοῦς πῇ τί ἔπαθε.

Στήν ἀρχὴ δέν τό πίστεψαν καί ἀρχισαν νά γελοῦν. Ἡ ὑπηρετρία ὁμως ἀνάγκασε τήν κυρὰ καί κατέβηκαν μαζί στήν ὑπόγειο.

Ἐπῆγαν. Ἀλλὰ τό ἴδιο ἔγινε πάλι. Ἡ φωνὴ ἐξανакούσθη καί τό ἴδιο ἄρατο φύσημα ἔσβυσε τό κερί.

Ἡ κυρία λιγοθύμησε καί ἡ ὑπηρετρία ἔβαλε δυνατές φωνές καί ὁ κύριος κατέβηκε νά ἰδῇ τί συμβαίνει. Τότε ἔφεραν καί ἄλλους πολλοὺς καί κατέβηκαν

σὲ ὑπόγειο καί κτάλαβαν ὅτι ἦταν τό σπίτι στοιχειωμένο.

ἈΡΧ. Ν. Λαγουμιτζάκη
Τάξις Α'. Γ.Θ.Χ.

ΤΑ ΘΥΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΑΛΗΣ

Ὁμορφο πρωῒνδ! Ὁ ἥλιος γλυκόβγαλιος ρίχνει τὴ ζωὴ στή μέρα, κι' ἕνα μικρὸ ἀγεράκι ἀπαλοχεδεύει τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων.

Μέρα χαρᾶς! Μὰ θᾶναι τάχα γιὰ ὅλους;

Γερμένη σὲ παράθυρο ἀπολαμβάνω (ξένοισσα εἰς πρωῒνδες ὠμορφίες. Ὁ γλυκεῖα ὥρα.

Πῶς θᾶθελα ποτὲ νά μὴν τὴν ταράξω, ποτὲ νὰ μὴν περάσῃ! . . .

Ἀσυναίσθητα τὰ μάτια μου πέφτουν σὲ σπίτι ποῦ λίγο πρὶν πέρα χτείνεται. Οἱ χτίστες δουλεύοντας τραγουδοῦν καί σφυρίζουν. Νὰ κι' ἕνας κεῖ ψηλὰ σὲ μιὰ σκαλωσιὰ. Ἐχεῖ τραβήξει ἕνα ἀμανεδάκι, —ὁ θεὸς νά τό κάμη τραγοῦδι— κι' ὁ ἀφ'λότιμος δέν ἐννοεῖ νὰ τ' ἀφίση. Μὴ τάχα κι' ἐμπνέεται ἀπὸ τὴ γλυκεῖα τοῦτη ὥρα;

Ἀναμετρῶ μὲ τό βλέμμα τό ὕψος ποῦ τόν χωρίζει ἀπ' τὴ γῆ. Θέλω νά κάμω μιὰ σκέψη. Δέν προφθάνω. . . . καί κλείνω μὲ τρόμο τὰ μάτια μὲ μιὰ βουβὴ παρόκληση σὲ ὕψιστον.

Δέν τολμῶ νά τ' ἀνοίξω. Ἐνας γδοῦπος φωνές καί . . . κοιτάζω Παγώνω ἀπὸ τρόμο καί φοβίη. Κάτω σὲ γῶμα ὁ φτωχὸς χτίστης—πλέει σὲ αἷμα του. Ἴσως εἶναι νεκρός.—Θεέ μου νεκρός, μὲ τὴ ζωὴ φευγάτη, αὐτὴ τὴ ζωὴν τὴν τόσο πολυτίμη γι' ἄλλες ὑπάρξεις!—Λόλια χήρα!—Φτωχὰ ὄρφανὰ! . . .

Ποῖς τώρα θά σᾶς δώσῃ τό ψωμί τῆς ζωῆς σας, ποῖς θά μισθώσῃ ν' ἀναπληρώσῃ ποτὲ τό χαμὸ τοῦ πατέρα σας;

Καί σὲ ἄμοιρη γυναῖκα πῶς θά ὑποστῇς αὐτὸ τό

βαρὺ πλήγμα, πῶς θ' ἀναθρέψῃς ἄν σοῦ λείπῃ κι' ἡ υἱεῖα, τὰ παιδιά σου, τ' ἀπόκληρα πλάσματα τῆς τύχης;

Νὰ μπροστά μας ἡ ζωὴ ὁλόκληρη, ἀληθινή, τραγική.

Νὰ ὁ φτωχὸς ἥρωας τοῦ δράματος τῆς. Μιὰ ἄμορφη μάζα, γιατί ἔτσι αὐτὴ τὸ θέλησε.

—Κι' ὁ ἄτυχος βιοπαλαιστὴς, παλεύει γιὰ νά ζήσῃ, τὰ πλάσματα ποῦ φερε σὲν κόσμῳ γιὰ νά μὴν τ' ἀφίση νά πεινάσουν, νά πεθάνουν. Παλεύει γιὰ τό καθήκον, γιὰ μιὰ μεγάλη κι' ὑψηλὴ ὑποχρέωση.—Καί γιατί νά μὴ παλαίψῃ, ἀφοῦ αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη λύσις τοῦ προβλήματος τῆς ζωῆς;

Κι' ἔτσι ρίχνεται σὲ δράμα, σὲ σκληρὸ δράμα τῆς. Κι' ἡ τύχη ἀπὸ μακριὰ εἰρωνικά σαρκάζει. Ὁ τι διπρόσωπη μάγισσα! . . . Χαμογελᾷ κάπου—κάπου, μὰ ἀλλάζει ἀμέσως ἔμφραση καί τό χαμόγελο μεταβάλλεται σὲ μιὰ ἀγρία εἰρωνεία. Καμμιά φορὰ χαμογελᾷ σ' ἀλήθεια, εὐτυχισμένοι ὅσοι δοῦν τό χαμόγελό της. Μὰ εἶναι τόσο σπάνιο αὐτό,

. . . . Τώρα, κι' αὐτὸ ἦταν ἕνα σκληρὸ κτύπημά της. Σαρκαστικά βλέπει τὸ φτωχὸ ποῦν' σωριασμένος χάμω καί μένει ἀναίσθητη ἀσάλευτη σὲν ἀπειρο πόνῳ καί κλάμμα τῆς ἁμοιρῆς χήρας καί τῶν ὀρφανῶν.

. . . . Πόνῳ βαθὺν νοιώθω μέσ' στή ψυχῆ μου.

Τώρα σ' ἕνα φορεῖο τὸν πέρνουν πρὸς τὰ κάτω.

Τὸν χαιρετῶ στερνὰ μὲ ἕνα δάκρυ

Ὁ ζωὴ!

Ἰφιγένεια Ἐ. Θεοδωρίδου
Μαθήτρια Δ'. Γυμνασίου
Θηλέων

ΤΟ ΚΥΝΗΔΙ ΚΑΙ Η ΓΑΤΑ

Μιὰ φορὰ καί ἕναν καιρὸ μιὰ φτωχὴ γυναῖκα κατοικοῦσε σὲ ἕνα μικρὸ σπιτάκι καί εἶχε μιὰ μικρὴ αὐλὴ καί ἕνα κουνελάκι. Τὸ κουνελάκι τὸ ἔκλυσε κάθε μέρα μέσα νά

μην της φύγης και το φάη κα-
νέννας γάτη. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν
στεκόταν μέσα γιατί ἦταν σὰν
ἄγριο. Ἡ φτωχὴ γυναῖκα ἐ-
κλόυσε τὴν πόρτα ἀλλὰ ἦταν
σπασμένη καὶ ἔβγαλε κουρέλια
ἀλλὰ αὐτὸ τὰ ἔβγαζε καὶ ἔφευ-
γε. Μία μέρα ποὺ ἔφυγε ἡ γρη-
τὸ, κουνελάκι βγήκε ἔξω τὸ
εἶδε ἕνας γάτης καὶ τὸ κυνη-
γούσε ἀλλὰ ἰδὲν μπορούσε νὰ
τὸ πιάσῃ. Τὸ κουνελάκι μπήκε
μέσα ἀπὸ τὴν τρύπα ποὺ βγή-
κε καὶ μπήκε καὶ ὁ γάτης καὶ
τὸ ἔφαγε. Ὅταν τὸ ἔτρωγε τὸ
κουνελάκι ἔλεγε: «καλὰ τὸ ἔ-
παθα γιατί ἡ κυρία μου μὲ
ἐκλείνει μέσα καὶ ἐγὼ ἔφαγα»
Ἡ φτωχὴ γυναῖκα δὲν γύρισε
στὸ σπίτι της πρώτη της δου-
λειὰ ἦταν νὰ δῇ ποῦ εἶνε τὸ
κουνελάκι της.

Καί νη τὴν ἡμέρα ἔφαγε ἀπὸ
δὴ καὶ ἀπὸ καὶ ἀλλὰ δὲν τὸ
εὑρίσκει ῥωτούσε τοὺς γειτό-
νους της ἀλλὰ τίποτα. Τὴν
ἀλλή μέρα βρήκε τὸ ποδαράκι
τοῦ κουνελακίου ἀπὸ κάτω ἀπὸ
ἕνα ἔυλο. Τότε κατάλαβε ὅτι
θὰ τὸ ἔφαγε κανεὶς γάτης. Ἡ
γρητὸ στενοχωρήθηκε πολὺ γιὰ
τὸ κουνελάκι γιατί τῆς τὸ εἶχε
δώσει μιὰ γυναῖκα νὰ τὸ ἀνα-
θρέψῃ καὶ δὲν μεγαλώσῃ λό-
γῳ νὰ τὸ σφάξῃ.

Κλειὸ Παπαδάκη

Τάξ. Α΄ Γ.Θ.Χ.

Η ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ὑπάρχει ἡ γνώμη ὅτι τ'
ἀγωνίσματα καὶ οἱ ἀγῶνες
εἶνε Ἑλληνικῆς ἐφευρέσε-
ως τοῦτο δὲν εἶνε ἀπολύ-
τως ἀληθές. Ἡ παιδιὰ καὶ
τὸ ἀγώνισμα ὑπαγορεύον-
ται ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ ἡ
φύσις εἶνε μία δι' ὅλα τὰ
ἔθνη καὶ δι' ὅλους τοὺς
λαούς.

Ἀληθές ὅμως εἶνε ὅτι
τὴν πρώτην ὥθην καὶ
πρόσθεν εἰς πάντα ταῦτα
ἔδωκεν ὁ Ἑλληνισμός. Οἱ
ἀγῶνες καὶ ἐν γένει ἡ σω-
ματικὴ ἀγωγή θεωροῦνται
καὶ εἶνε θεσμός Ἑλληνι-
κός εἰς τὸν ὅποιον ὀφείλε-
ται κατὰ πολὺ τὸ ἀρχαῖον
Ἑλληνικὸν μεγαλεῖον.

Δύναται μάλιστα νὰ προ-
στεθῇ ὅτι ἡ Ἑλλάς τιμᾶται
πανταχοῦ ὡς μητέρα τοῦ
ἀθλητισμοῦ καὶ διὰ τοῦτο
οἱ Ἕλληνες ἀθληταί, στοὺς
ἀγῶνας τοῦ Ἀμστερδὰμ τὸ
1928 παρήλασαν μὲ τὴν
κυανόλευκον πρῶτοι εἰς
ἐνδειξίν εὐγνωμοσύνης
πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν πολι-
τισμὸν. Ἔτσι καὶ αἰῶνες
παρήλασαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς
καθ' ἣν ἡμεῖς γεννηθήκαμεν

εἰδὴς φυσικὴ ἀγωγή ἐν
τούτοις παρ' ὅλας τὰς φρον-
τίδας τὰς ὁποίας θερμοὶ θια-
σῶται ὑπὲρ αὐτῆς καταβάλ-
λουν διανύμεν ἀκόμη ἐ-
ποχὴν ἀθλητικῆς ἀναγεν-
νήσεως. Ὅταν δὲ λείψουν
μερικαὶ συνήθειαι τοῦ ἐπαγ-
γελματικοῦ ἀθλητισμοῦ,
καὶ δταν τὸ ποδόσφαιρον
ἀφήσῃ θέσιν εἰς τὸν κλασσι-
κὸν ἀθλητισμὸν ἀσφαλῶς
θὰ βαδίσωμεν πρὸς τέλειαν
ἀνάπτυξιν τοῦ ἀπολεσθέν-
τος αὐτοῦ μέρους τῆς προ-
γονικῆς ἡμῶν κληρονομί-
ας.

Σήμερον δυστυχῶς ἀντί
νὰ φροντίζωμεν οἱ φίλαθλοι
νὰ διαδώσωμεν τὴν σωματι-
κὴν ἀσκήσιν καὶ τὴν ζωὴν
τοῦ ὑπαίθρου συνεκέντρω-
σαν ἐλόκληρον τὸ ἐνδιαφέ-
ρον των εἰς τὰς ἐπιδόσεις
τοῦ πρωταθλήματος καὶ
τὰς ἐπαμειβομένας νίκας
ὁ δὲ νεώτερος ἀθλητισμός
ἠκολούθησεν λίαν ἀσύμφο-
ρον κατεύθυνσιν διὰ τὸ
μέλλον τῆς καλῶς ἐννοου-
μένης σωματικῆς ἀγω-
γῆς.

Τι δὲ νὰ εἰπώμεν διὰ τὴν
παιδαγωγικὴν γυμνασι-
κὴν τὴν συνήθως διδασκο-
μένην μέσα στοὺς 4 τοίχους
ἐλλείπει γυμναστηρίου τὴν
περιορισμένην εἰς τὸ ζῶρον
καθ' ἑβδομάδα καὶ τὴν
ἐσφαλμένην περὶ τῆς ὥφει-
λιμότητος αὐτῆς ἀντίλη-
ψιν μερικῶν κηδεμόνων.
Ὅσον κ' ἂν φωνάζωμεν οἱ
γυμνασταὶ καὶ αἱ γυμνά-
στριαὶ ὅτι ἡ γυμναστικὴ δια-
πλάσσει ἀρμονικὰ τὸ σῶμα
τοῦ παιδιοῦ ὅτι ἰσχυροποιεῖ
τὸ μυϊκὸν σύστημα καὶ δια-
φυλάττει γερούς τοὺς πνεύ-
μονάς του τὴν καρδίαν τὸ
στομάχι τὸ καθιστᾷ ἀπρό-
σβλητον εἰς τὰς ἀτμοσφαι-
ρικὰς μεταβολὰς τὰς στεφί-
σεις καὶ τοὺς σωματικούς
κόπους ὅτι τοῦ χαρίζεται ἀγά-
πην πρὸς τὴν ζωὴν εὐχαρί-
στησιν ἀπὸ τὴν ζωὴν, τὰ
σιν πρὸς πάσης φύσεως ἐνέρ-
γειαν καὶ δρᾶσιν ἐργατικό-
τητα, εὐθυμίαν ὅσον λέγο-
μεν κ' ἂν τονίζεται τοῦ
τε ὑπάρχουν ἀκόμη οἱ κη-
δόμενοι τῶν παπουτσιῶν
τῶν παιδιῶν τοῦ πολυτί-
μου χρόνου καὶ προκειμέ-
νου περὶ μαθητῶν τῆς γυ-
ναικείας ἀξιοπρεπεῖας πρὸς
τὴν ὁποιαν ἀπάδει ἡ ἐπίδει-
ξις τοῦ γυναικείου σώμα-
τος καὶ δὴ περιβεβλημένη
τὸ ἀθλητικὸν κοστούμι.

Ἀς ἐλπίσωμε ὅτι τοιαῦ-
τα προσκόμματα θὰ ἐκλέ-
ψουν σιγὰ σιγὰ ἀφοῦ Ἐὐρώ-
πῃ ἔχει μεταβληθῇ σὲ γυμ-
ναστήριον ὅπου ἀσκοῦνται

γυναῖκες ἄνδρες παιδιὰ κι-
ἀφοῦ εἶνε κεινόν μυστι-
κὸν πλέον ὅτι ὅπου ἀνά-
γει ἕνα γυμναστήριον γίνε-
ται ἀφορμὴ νὰ κλείσῃ ἕνα
συνατόριον.

Ἐπίσης δυνάμεθα νὰ ἐλ-
πίσωμεν ὅτι ἡ Κρατικὴ μέ-
ριμνα καὶ ἡ ἀρτι ἰδρυθεῖσα
ἐταιρεία γυμναστικῶν τὸ
λετῶν συμπληρώσουσα με-
ἔργον τῆς γυμναστικῆς
παιδαγωγικῆς ἐταιρείας θὰ
συμβάλλουν εἰς τὴν ἐμπέ-
δωσιν ὁρθῆς σωματικῆς ἀ-
γωγῆς καὶ τὴν ἰδρύσιν λαϊ-
κοῦ γυμναστηρίου.

ΖΑΧ. Ι. ΣΠΕΡΕΛΑΚΗ

Τελεόφοτος Γυμ. Θηλ. Χανίων

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Ἐξ οὐρανόθεν κρῦο διαπερα-
στικό. Ὁ οὐρανὸς μολυβένιος
παρυσίαζε θέαμα τρομακτικό
καὶ μέσα σ' ἕνα φτωχικὸ κα-
λύβι κόρη ὁμορφὴ ποῦ ἔμοιαζε
μ' ἕνα ἐπίγειο ἀγγελόπαιδι κεν-
τούσε βίαια τὴν ἀνάγκη τὴν
ἔβιαζε γιατί ἀπ' αὐτὸ περίμενε
νὰ ζῇ ἔσθρου μιὰ γρητοῦλα
χεύπησε στὸ στοργικὸ καλύβι,
γιατ' ἔβλεπε πῶς δὲν μπορού-
σε μὲ τέτοια παγωνιά νὰ πάῃ
στὸ σπίτι τῆς καὶ ἡ κόρη ἄ-
νοιξε τὴν ταλαίπωρη ὀδοιπό-
ρο. Σάν τί ἤθελε ν' ἀνέλθῃ ἀπ'
αὐτῆς ἡ γρητοῦλα; Γιατί τάχα
τὴν κῦτταγε μ' ἕνα βλέμμα ποῦ
ἔκρυβε μέσα θλίψη καὶ πόνο;
Μιὰ συγκίνησις ἦταν ζωγραφι-
σμένη στὸ πρόσωπό της, ποῦ
ἐφάνεργον τὸν ψυχικὸ τῆς πό-
νο δὲν μπορούσα νὰ νοιώσω
τὸ γιατί. Μὰ καὶ ἡ κόρη τὴν
κῦτταζε, σάν νὰ τῆς ἔφευγε κά-
ποια μακροτὴν θόνησις. Καὶ σάν
νὰ μάντεψε ἡ ὀδοιπόρος τίς
σκέψεις τῆς ἄρχισε σὲ τόνο λυ-
πηρό, «Οἱ πίκρες φέρουν πρὸ
ὥρα τὰ γράμματα μὴν κυτᾶς,
μὴν κυτᾶς κόρη μου τ' αὐτά-
κια τοῦ προσώπου» κάθε θλίψη
στὸ πρόσωπό της, ἔχαραξε καὶ
ἀπὸ ἕνα. Καὶ ὅσο μιλούσε δά-
λρυα ἀνάβλυζαν ἀπ' τὰ ποστα-
γνόμενα τῆς μάτια καὶ κυλοῦ-
σαν στὸ μαρμαρένιο τῆς πρόσω-
πο ποῦ ἔμοιαζε μὲ κερί σάν
λοιώνει. Τὸ λογικὸ τῆς κόρης
ἦταν σάν μιὰ σχεδία σὲ τοῖκου
μαρμαρένιο πέλαγος ὅσο ἄκουε τὰ
πνευμένα λόγια. Ἡ γρητὸ ἔξα-
κολουθοῦσε:

Μοῦ θυμίζεις τὴν ἐλπίδα
τὴ κόρη μου ποῦ χρόνια τώρα
τὴν ἔχω χάσει καὶ παις ἔχει
ἂν τὴν σκέπασε τοῦ τάφου ἡ
κούρα πλάκα. Μιὰ θομπὴ ἐλ-
πίδα μὲ κρατεῖ στὴ ζωὴ, γιατί
θέλω νὰ βρῶ τὴν κόρη μου νὰ
τῆς εὐχηθῶ... καὶ ὅποτε
ἂς πεθάνω. Μὲ συντριμμένη

ΒΕΤΤΥΧΙΑ

1ον

Ὅσων γλυκεῖα πνοῦλα
μιὰ ἀφελὴς παιδοῦλα
στὰ κάτασπρα ντυμένη
λουλουδοστολισμένη
τριγύρναζε στὰ ἀνθάκια
μὲ τὰ μικρὰ παιδάκια.

2ον

Εἶχε γαλανὰ ματάκια
καὶ ὀλόξανθα μαλάκια
εἶχε ἄσπρα φταρρυγάκια
καὶ ὀλοκόκκινα χεῖλάκια.
Μανουσάκη Ἀργυρῶ

τὴν καρδίαν ἐπρόφρε στὴν βα-
σανισμένη μητέρα. «Ὁ πόνος
γιατρεῖται μὲ τὰ χρόνια καὶ
ἡ ἐλπίδα τώρα βρίσκεται σιμά
σου τὴν ἀγγίζεις, τῆς μιλᾷς...
«Μανουλά μου! Ἐλπίδα». Ἡ
μιὰ στὴ ἀγκάλη τῆς ἔλεγε λό-
για τῆς εὐτυχίας. «Κόρη μου
ἡ ἀνθισμένη νοιώτῃ σου σ' ἔ-
καψε ἀγνώριστη. Γιατί σὲ ἔ-
χασα μικρή, καὶ σὲ βρῖσκω ν'
ἀχτινοβολῇ ἐλπίδα».

Ἐλευθερία Προγούλη

Τάξις Δ΄ Γυμνασίου Θηλέων

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Καθηγητής: — Ὁ Φει-
δίας ἐγλύψε μάρμαρα...

Ὁ μαθητὴς διακόπτων: — Μὰ
ἴσοο πεινασμένος ἦταν;

Ἀνδρέας: — Τοτό! Μὰ σὲ
καλό σου. Γιατί χύνεις ζεστό
νερό στὴ ράχη τῆς κότας;
Τοτός: — Γιατί νὰναι βρασμένα
τ' αὐτὰ ποῦ θὰ κάρη.

Ὁ μικρὸς Νίκος ἀκούγοντας
τὸ τραγοῦδι κάποιον τενόρον
στὸ ραδιόφωνο λέει στὸν πατέ-
ρα του

—Τί φωνακλὰς θὰ εἶνε αὐ-
τός μπαμπάς, γιὰ ν' ἀκούεται
τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀπὸ τῆ Βιέν-
νῃ στὴν Ἀθήνα.

Ὁ δάσκαλος: — Κωστάκη
ποῖα εἶνε ἡ ρίζα τοῦ «θρα-
νίου»;

Ὁ Κωστάκης: — Μὰ δὲν εἶνε
φυτὸ τὸ θρανίον κύριε.

Ὁ θεῖος: — Ναι παιδί μου
αὐτὸ τὸ δάκτυλό μου τὸ πήρε
μιὰ σφαῖρα στὸν πόλεμο.

Καὶ ὁ ἀνεψιὸς ἔσπευσε φάλακρὸ
θεῖο:

—Καὶ κάποια ἄλλη σφαῖρα
θὰ σοῦ πήρε τὰ μαλλιά σου, ἔ;

Ἀπὸ ἕνα γράμμα ἐγγονῆς
κατὰ τὴν ἀνοιχτή

—Νονοῦλά μου τὸν ἔβγαλες
καὶ τοῦτον τὸ χειμῶνα...

Ὁ μπαμπάς: — Ἡ γότα ὅσο
νιαουρίζει σήμερον διώξῃ τὴν
Μέτρο.

Μηνιαίον περιοδικόν
ἐκδιδόμενον
ὑπὸ τῶν μαθητρι-
ῶν τοῦ Γυμνασίου
Θηλέων Χανίων

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΧΑΝΙΑ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1932
Ἐτησία συνδρομὴ δρ. 20
Τιμὴ φύλλου δρ. 2.50
Ἀριθμὸς φύλλου 10

Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν
τῆς θείας τέχνης

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΕΛΛΗΛΑΣ

Α.

«Ἡ μουσικὴ εἶνε νόμος ἡθικός·
Δίδει ψυχὴν στὸ σῶμα, φτε-
ρὰ στὴ φαντασίαν, διαύγειαν
στὸ νοῦ, φαιδρότητα καὶ ζωὴ
στὸ κάθε τι».

Ἀπὸ τὰ ὑπέροχα αὐτὰ
λόγια τοῦ Πλάτωνος, μὰ
καὶ ἅπ' ὅλα τὰ συγγράμμα-
τα τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων
καὶ ποιητῶν, φαίνεται κα-
θαρὰ πόσο μεγάλη σημασία
ἔδιδαν οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες
στὴ μουσικῇ.

Στὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ πού
οἱ Ἑλληνικὲς φυλὲς ἦσαν
χωρισμένες σὲ σημεῖο νὰ πο-
λεμοῦν θανάσιμα μεταξὺ
τους, μόνῃ ἢ μουσικῇ, ἢ
τέχνῃ γενικὰ τίς ἀδελφώνει
μπροστὰ στὸν βωμό τῆς.

Ἡ γνώση καὶ ἡ αἰσθη-
σι τῆς μουσικῆς ἦταν πο-
λὺ γενικώτερη ἀπὸ σήμε-
ρα καὶ ἡ μουσικὴ μόρφωση ἐ-
πιβεβλημένη στὸν κάθε κα-
λοαναθρεμμένο πολίτη.

— Ἡ Ἑλληνικὴ μουσικὴ
ἦταν φωνητικὴ ὁργανικὴ
καὶ δραματικὴ, ἡ ἀνώτερη
δὲ ἐκδήλωσις τῆς ἦταν ὁ
συνδυασμὸς τῆς ποίησης,
τοῦ χοροῦ καὶ τῆς μουσι-
κῆς.

Εἶναι μουσικὴ μονόφω-
νη, παρ' ὅλο πού τὸ τρα-
γοῦδι συνωδευόταν πολλὰς
φορὲς ἀπὸ πολλὰ καὶ διά-
φορα ὄργανα εἴτε ὁμόφω-
να, εἴτε στὴν ὁκτάδα.

Ὅσο καὶ ἂν δὲν εἶχαν ὁ-
μως νὴν ἀντίληψιν τῆς ἁρ-
μονίας ὅπως τὴν ἐννοοῦμε
σήμε-
ρα, φαίνεται καθαρὰ
ἅπ' ὅλα τὰ συγγράμματα
τῶν θεωρητικῶν καὶ τὰ
μουσικὰ μνημεῖα πού σώ-
ζονται πὺς οἱ Ἑλληνες
γνώριζαν καὶ χρησιμοποιοῦ-
σαν τὴν βάση τῆς ἁρμονίας
τὴν διατονικὴν κλίμακα, δη-

λαδή μιὰ σειρά ἀπὸ ὀχτὼ
νότες χωρισμένες σὲ δυὸ τε-
τράχορδα. Κάθε τετράχορ-
δο εἶχε δυὸ τόνους καὶ ἔ-
να ἡμίτονο. Ἀπὸ τοὺς
τρεῖς διαφορετικούς συν-
δυασμοὺς τῶν τόνων καὶ ἡ
μιτονίων σὲ κάθε τετράχορ-
δο σχη-ατίσθησαν οἱ τρεῖς
τρόποι τοὺς ὁποίους οἱ
Ἕλληνες χρησιμοποίησαν
στὴ μουσικῇ τους, ὁ Δω-
ριος ὁ Φρύγιος καὶ ὁ Λύ-
διος.

Ἡ μουσικὴ στὴν ἀντί-
ληψιν τῶν Ἑλλήνων δὲν ἦ-
ταν μιὰ τέχνη ξεχωριστὴ
ὁ σκοπὸς τὸ ἰδανικὸ τῆς
ἦταν νὰ συνοδεύῃ πιστὰ
τὴν ποίηση. Σύμφωνα λοι-
πὸν μὲ τὸ νόημα τοῦ ποιη-
τικοῦ ἔργου πού θὰ συνώ-
δευε ἡ μουσικὴ χρησιμο-
ποιοῦσαν τοὺς διαφορὸς
τρόπους.

Τὸ Δωριὸ μέλος εἶχε με-
γαλοπρέπεια, ἦταν ἀντρίκιο
σεμνὸ καὶ πολεμικὸ σύμφω-
νο μὲ τὴν ἀνοιχτὴ φύσιν
τῶν Δωριέων. Σ' αὐτὸ ἐ-
πάνω γράφτηκαν οἱ ὕμνοι
τῶν Θεῶν καὶ τὰ χορικά
σιεῖς τραγωδί-
ας.

Τὸ Φρύγιον ἦταν βαρύν-
κον, μεθυσικὸ, διεγερτικὸ
τὸ Λύδιο, γλυκὸ ἀπαλὸ χαλ-
δευτικὸ.

Ἡ μουσικὴ μὲ τὴν ποίη-
σιν εἶχαν τὰ ἴδια μέτρα ὅ-
που ἦσαν τόσο σφικτὰ δε-
μένες. Δὲν περιοριζόταν ὁ
μὸς σ' αὐτὲς τίς ἀπλὲς
διαίρεσεις τοῦ χρόνου. Οἱ
Ἕλληνες εἶχαν πολὺ λεπτὴν
τὴν αἰσθησιν τοῦ ρυθμοῦ,
καὶ ἔδιδαν τόση ποιικιλίαν
στοὺς συνδυασμοὺς τῶν μέ-
τρων πού δὲν τὴν συναντοῦ-
με οὔτε στὴν σύγχρονη μου-
σικῇ. Ἡ ὁργανικὴ μουσικὴ
εἶχε τοὺς ἰδίους κανόνες μὲ
τὴν φωνητικὴν, ἴδια μέτρα,
ρυθμοὺς, κανόνες.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Πυ-
θαγόρα ἀρχισαν νὰ χρησιμο-

ποιοῦν μερικὰ μουσικὰ ση-
μεῖα, πού τὰ ἔβαζαν πάνω
ἀπὸ συλλαβὰς πού τραγοῦ-
δοῦσαν. Αὐτὰ τὰ σημεῖα
ἦσαν γράμματα τοῦ ἀλφα-
βήτου. Ὅταν πλήθυναν οἱ
τρόποι ἀναγκάστηκαν νὰ
βάσουν τὰ ἴδια γράμματα
πλαγιαστὰ ἢ κομματιαστὰ.
Ἔτσι ὁμως ἡ μουσικὴ γρα-
φὴ ἐγένετο πολὺ πλοκή. Ἐφτα-
σε νὰ ἔχουν 1628 περίπου
σημεῖα. Γι' αὐτὸ προτίμη-
σαν νὰ μὴ γράφουν τίς με-
λωδίας.

Ἔτσι δυστυχῶς χάθηκαν
οἱ περισσότερες. Ἐλάχιστες
γραμμένες σώθηκαν ἄλλες
δὲν μᾶς πείθουν γιὰ τὴν
γνησιότητά τους.

Ὁ Πυθαγόρας ἀκόμη εἶναι
ἐκείνος πού πρῶτος ἐξήτη-
σε νὰ ὑπογράψῃ στὴ μουσικῇ
ὀρισμένους νόμους καὶ νὰ
ἐξηγήσῃ θεωρητικὰ τὰ μου-
σικὰ φαινόμενα. Μὰ γι' αὐ-
τὸ θὰ ζητήσῃ ἀργότερο μὲ
λεπτομέρειες τὴν ἐξέλιξιν
τῆς μουσικῆς στοὺς δυὸ
σταθμούς τῆς ἀνέμεσα
στοὺς ὁποίους γνώρισε τὴν
πιδ θαυμαστὴ ἀκμὴ καὶ
παρακμὴ.

Ἄννα Κανδαράκη
Χανιά 8 Νοεμβρίου 1932

MOZART

Ὁ Wolfgang Amadeus Mozart,
ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους
αὐστριακοὺς μουσικοὺς ἐγεννή-
θη στὸ Σαλτσμπουργκ τῆς Αὐ-
στρίας τῷ 1756.

Ὁ πατέρας του ὁ Λεοπόλδος
Mozart ὁ ὁποῖος ἦτο μουσικός
μεγάλῃς ἀξίας ἀπέκτησε ἐπτά
παιδιὰ ἐκ τῶν ὁποίων ἐζησαν
ὁ Wolfgang καὶ ἡ ἀδελφὴ του
Maria—Ἄννα.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Mozart
ὑπῆρξε παιδί θαύματος εἰς ἡ-
λικίαν τεσσάρων ἔτων πρὸ τοῦ
ἀκόμη γνωρίσῃ τοὺς μουσικοὺς
νόμους συνήθειε νὰ αὐτοσχεδιά-
ζῃ μικρὰ τεμάχια στὸ πιάνο,
μέχρις ὅτου κατάρθωσε νὰ
παίξῃ ἕνα ὁλόκληρον κονσέρτο
ἰδικῆς του ἐμπνεύσεως.

Ἀπὸ τότε οἱ γονεῖς τοῦ ἀ-

φωσιώθησαν ἐξ ὁλοκλήρου εἰ-
τὴν μόρφωσίν του ὁ πατέρας
του μάλιστα ἔπαυσε νὰ συνθέ-
τῃ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν πού ἀρχι-
σε νὰ παράγῃ ὁ υἱὸς του.

Εἰς ἡλικίαν πέντε ἔτων ἔλα-
βε μέρος σὲ μιὰ κωμῳδία ἢ ὁ-
ποία ἐπαίχθη στὸ Πανεπιστήμι-
ον τοῦ Σαλτσμπουργκ.

Ὁ Mozart ἦτο μόλις ἑξα-
ετῆς ὅταν ὁ πατὴρ του παραλα-
βὼν αὐτόν καὶ τὴν ἀδελφὴν
του ἤρχισε καλλιτεχνικὰ πε-
ριοδεύειν ἀνὰ τὴν Εὐρώπην.

Στὴν ἀρχὴ πῆγαν στὴν Βιέν-
νη ὅπου ὁ μικρὸς Wolfgang ἐ-
προξένη παντοῦ κατάπληξιν
μὲ τὴν δεξιότητά του ὡς παι-
νίστας καὶ ἐνεθουσίασε τὸ αὐ-
τοκρατορικὸν ζεῦγος.

Ἦστερ ἀπὸ λίγο ὁμως ἀσθε-
νεῖ πολὺ βαρεῖα καὶ ἀναγκά-
ζονται νὰ γυρίσουν πίσω στὸ
Σαλτσμπουργκ γιὰ νὰ ξαναρχί-
σουν τίς περιοδεύσεις τους τὸν
ἄλλο χρόνον μεταβαίνοντες στὸ
Παρίσι ὅπου συνέθεσε τὴν
πρῶτην του σονάταν. Ἐκεῖ χά-
ρις εἰς τὴν προστασίαν ἐνὸς
βαρὼνου ἠνοίχθησαν οἱ αὐτόν
αἱ θύραι τῶν ἀνακτόρων καὶ
τῶν ἀριστοκρατικωτέρων σαλο-
νιῶν. Ἡ μιὰ συναυλία διαδόχε-
ται τὴν ἄλλην καὶ τὸ παιδί—θαύ-
μα προξενεῖ πάντοτε κατάπλη-
ξιν.

Ἦστερ ἀπὸ θρησκευτικὰς
συναυλίας καὶ σ' ἄλλες πόλεις
ἐπιστρέφει στὴν πατρίδα του
καὶ ἀρχίζει νὰ γράφῃ ἔργα, τὰ
ὁποία ἀποδεικνύουν δεξιότητα
μοναδικὴν γιὰ ἕνα παιδί μόλις
δεκαετῆς!

Ἦστερ ἀπὸ λίγο καιρὸ ἡ
καλλιτεχνικὴ οἰκογένεια ἀνα-
χωρεῖ καὶ πάλι γιὰ τὴν Βιέν-
νην ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὐτῇ τῇ
φορὰ ἀδιαφορεῖ καὶ αἱ οἰκονο-
μικαὶ δυσχέρειαι ἀποθαρρύνουν
τοὺς καλλιτέχνας ἀλλὰ ἀρχί-
ζουν οἱ θρίαμβοι τῆς Ἰταλίας.

Στὴ Ναπόλιν ὁ κόσμος νο-
μίζει ὅτι ὁ Mozart ὀφείλει τὴν
ἰδιοφυσίαν του σ' ἕνα μαγικὸν
δαχτυλίδι ποῦ φορεῖ καὶ τὸν
ἀναγκάζουν νὰ τὸ βγάλῃ ἢ ἐκ-
τέλεις ὁμως τοῦ μικροῦ δεξιο-
τέχνου ἐξακολουθεῖ πάλι νὰ
εἶναι λαμπρὰ καὶ τότε τὸν ἐ-
πευφημοῦν.

Ἀργότερα περνώντας ἀπὸ
τὸ Μόναχον συναντᾷ τὴν Ἀ-
λοῦσιαν Βέμπερ, τὴν ὁποίαν
θέλει νὰ νυμφευθῇ ὁ πατέρας
του ὁμως ἐναντιώνεται μ' ἕνα
γράμμα ὅλο στοργὴν «Ἀλλοίμο

νον, παιδί μου, ποθ είναι αι ώραιες ημέρες που τα βράδυα πριν κοιμηθής πηδούσες στα γόνατά μου για να μωβ πής τα μικρά σου τραγουδάκια... Με φιλοφύσες τότε στην άκρη της μύτης και μωβ έλεγες πώς δταν πια θα είμαι γέρος θα με κρατούσες κλεισμένον προσεκτικά σ' ένα κουτί μ' ένα γλόμπιο από πάνω για να με προφυλάξεις από τη σκόνη...

Από σένα εξαρτάται αν θέλεις να περάσεις ο' αυτόν τον κόσμο σαν ε' πρώτος τυχόν μου σικός ή αν θέλεις να φθάσης στα μεγαλύτερα ύψη της τέχνης σου και να γίνης περιώνυμος σαν εκείνους που οι μεταγενέστεροι μελετούν και για τους οποίους γράφει η ιστορία "Ενας πρόωρος γάμος θα σ' ελξη στην αθλιότητα".

Ο Mozart ύστερ' από αυτά υποτάσσεται, εξακολουθεί το ταξίδι και καταλήγει πάλι στη Βιέννη ως συνθέτης του αυτοκρατορικού οίκου. Ο αυτοκράτωρ, ο οποίος είχε την ιδέα πώς ήταν ένας καλός μουσικός—έπαιζε πιάνο, βιολάν, σέλλο και είχε φωνή βαρυτόνου—παρηγγύει στο Mozart να γράψη ένα λυρικό μελόδραμα και έγραψε την "Απαγωγή από το Σεράϊ", την οποίαν ο αυτοκράτωρ κατέδρασε με τη συνοπτική αυτή κρίση: "Υπερβολικά καλό έργο για τ' αυτιά μας και πάρα πολλές νότες", και από τότε πια δεν άπασχολήθη με το νεαρό μουσικό, τον πολύ «σοφόν» για την καλαισθησία του...

Τόν ίδιο χρόνο ο Mozart ενυμφεύθη, από κείνην την στιγμήν δεν έπαυσε ν' αγωνίζεται κατά της φτώχειας και σ' αυτόν μέχρι του θανάτου του κατώρθωσε ν' απαλλαγεί από τις στενοχώριες.

Οι σύγχρονοι του αφού έθαυμασαν τα κατορθώματα του παιδιού αυτού, του θαύματος παρηγκώνισαν την μεγαλοφυΐαν του, όταν έφθασε σε ώριμον ηλικίαν.

Όταν άργότερα έταξίδευε προς την Πράγα ήτο μελογχολικός είχε λάβει από όλγιου παραγγελίαν να γράψη ένα ρεκιέμ το οποίο προσησθάνετο ότι θα το έκαμε για τον εαυτόν του.

Εν τούτοις εύρισκε την δύναμιν να γράψη το τελευταίο θεατρικόν του άριστούργημα τον «Μαγεμένον Αύλόν» ο οποίος είχε τόσην επιτυχίαν ώστε σε δεκατρείς μήνες έπαιχθη 200 φορές.

Η μουσική του αξία είχε επί τέλους αναγνωρισθή αλλά είχε άργά, διότι ο ένδοξος μουσουργός πεθαίνει προτού λάβη να τελειώση το requiem του.

Ο ένταφιασμός του Mozart είναι ιστορία πολύ θλιβερή.

Η γυναίκα του διαρκώς άρρωστη ήτο υποχρεωμένη να μένη στο κρεβάτι. Ο καιρός ήτο φρικτός και γι' αυτό μερικοί φίλοι του που ήθελαν να τον συνοδεύσουν δεν έπρόχωρησαν ως το τέλος. Και έτσι ο νεκρός έρρίφθη σε μια κοινή τάφο χωρίς να γνωρίζη κανείς ποθ έτάφη μια από τις μεγαλύτερες ιδιοφυΐας των αίωνων.

Έτσι έπέταξε η ψυχή αυτή ή τόσο γλυκειά ψυχή παιδιού άφοσιωμένου γεμάτη τρυφερότητα αγάπη και ευαισθησία.

Ο Mozart υπήρξε αυτή ή ένσάρκωσις της μουσικής έζησε μόνον τριάντα πέντε έτη και όμως έκληροδότησε εις την ανθρωπότητα άπειρα άριστουργήματα τα οποία τον δοξάζουν και θα τον δοξάζουν δια μέσου των αίωνων.

Αγγέλα Μαρτίνη
Τάξις ΣΤ'

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΔΙΟΥ

Κατά την 8 Νοεμβρίου συνεπληρώθη ή πενήντηστή έκτη επέτειος άφ' ότου ο γηραιός λάτρης της Έλ υθερίας και μύτης του Χριστού άντείναν εις τον άέρα την ιεράν Μονήν του Άρχαδίου.

Κατά την θλιβεράν αυτήν ήμέραν έτέλεσεν ο Ήγουμένος Γ. βριήλ μυσταγωγίαν ύπερ της πολυπαθούς Πατρίδος και απέδειξε ότι αι λέξεις Πατρίς και Πίστις είναι ιερότατον εις τον Έλληνικόν λαόν.

Όπως ή δās του Καψάλη ούτω και ο δούλος του Γαβριήλ κατερόμαζε τους πιστούς του Κορανίου.

Και σε μια στιγμή κρατών το σύμβολον της Έθνικης μας ιδέας και των μεγάλων μας όνείρων ύπό τον σταυρόν άνηρτιμένον, έθεσε πυρ εις την πυριτιδαποθήκην και άντείναν την Μονήν εις τα ήψη αυτός δε καταμέλας έκ του καπνού της πυρίτιδος διακίνησε εις όλον τον κόσμον ότι ή Κρήτη άντείναν εις τον άέρα μη δυναμένη να άποκτήσ η την περιπόθητον Έλευθερίαν αυτής.

Τό γεγονός τοϋτο έθάμβωσε και εξέπληξε την οικουμένην, δυστυχώς όμως χωρίς να την συγκινήσ η.

Ουδόλως όμως οι άνθρωποι έκείνοι συνεκινήθησαν αν και είδον την φρικτήν αλλά υπέροχην έκείνην θυσίαν ής ή ιστορία άδυνατεί να έπιδείξη όμοιας εις τον άνταπαρνήσεως και έρωτος προς την πατρίδα.

Δεν ανηκίνησε την Χριστιανικήν Ευρώπην ο αίματόφυτος ιερεύς του διδασκάλου της αγά-

πης και δεν έστειλαν την έλαχίστην βοήθειαν εις τους ύπερ της πατρίδος άγωνιζόμενους άδελφούς.

Άλλα τους άφῆκαν μόνους καταστρεφόμενους μέχρι της 3 Νοεμβρίου 1928 όπου έξημέρως ή κοθητή ήμέρα της άπελευθερώσεως της Κρήτης κατά την οποίαν άπετινάξαν τον Τουρκικόν ζυγόν τον όποιον επί τόσους αιώνας έκράτιον.

Και τότε άγγελική της φωνή ήκούσθη προς τα τίμια λείψανα των Μαρτύρων, άτινα περιλείπει το ταπεινόν του Άρχαδίου ήρώον, τα όποια θα άνεκινούν το και θα διρωτώντο μέχρι της ήμέρας εκείνης ένα άνοπαυθώσι εις εις τους αίματομένους κόλπους της Έλευθερίας Έλλάδος. Τρισένδοξοι Μάρτυρες οι πάθαι σας έξαπληρώθησαν αναπαύεσθαι εν Έλευθερία γῆ.

Άννα Σταματάκη
Μαθήτρια Ε' Τάξεως Γ. Θ.

Μετάφρασις έκ του Γαλλικού

Η ΑΜΟΙΒΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο νεαρός Drouot, ήσθάνετο ένα πρόωρον ένστικτον, το όποιον τον ώθοσε προς την μελέτην. Είς την ήλικίαν 4 έτών έκρουε την θύραν της σχολής των (άδελφών των Χριστιανικών Σχολών) και έπειδή το θήρουντο την εισοδόν, διότι ήτο μικρός, έλαίε. Τέλος τον έδέχθησαν. Οι γονείς του, μάρτυρες της έκουσίας έπιμελείας του, του επέτρεψαν, όταν έμεγάλωσε να φοιτῇ εις ανωτέραν σχολήν, χωρίς όμως να τον απαλλάξουν από τας έργασίας του σπιτιού των.

Επ' ανερχόμενος από το κολέγιον, ήτο υποχρεωμένος να διαμοιράσ η τον άρτον (ο πατήρ του ήτο άρτοποιός) εις τους πελάτας.

Τό έσπέρας, έδουαν το φῶς ένωρίς, χάριν οικονομίας και ο δυστυχής μαθητής, απέβαινε ότι μπορούσε, εϋτυχισμένος, δταν ή σελήνη, ήδονε με μια ζωηροτέρην λάμψ η την παράτασιν της μελέτης του.

Τόν έβλεπαν να έπωφεληται ένθουσιωδώς αυτών των σπανίων περιπτώσεων.

Από τας δυο μετά μεσονύκτιον, και μάλιστα ένωρίτερον έγείρετο ήτο ή ώρα κατά την οποίαν ή έργασία του άρτοποιού ξανάρχιζε ύπό το άμυδρόν φῶς μιας και μόνης λάμπας, ο νεαρός Drouot, ξανάρχιζε την ιδικήν του. Άλλ' ή λάμπα σβυνομένη πρό της ήμέρας δεν άργουσε να τον άφίσ η έκ νέου εις το σκότος. Τότε έπλησίαζε εις το στόμιον του άνοικτού και φλογίζοντος φούρνου και έξηκολούθει την μελέτην του.

Ήτο κατά το θέρος του 1793. Μια πολυάριθμος και άκμάζουσα νεότης, συνωστίζετο εις το Châlons-sur-Marne, σε μια αίθουσα της σχολής του παρολικού.

Ο διάσημος La Place διεξήγαγε έν όνόματι της κυβερνήσεως έποψηφίαν δια την εξέτασιν των 120 τον βαθμόν του δοκίμου άνθυπολοχαγού.

Η θύρα άνοίγεται, και βλέπουν να εισέρχεται ένας χωρικός, μικρός το άνάστημα, άφελής, με χονδρά ύποδήματα και μια βάρδο εις το χέρι. Ένας γενικός γέλως ύποδέχεται τον νεαρόντα. Ο εξέταστής του λέγει ότι ίσως έκαμε λάθος και κατόπιν της άπαιτήσεως ότι έρχεται να ύποστη έξετάσεις, του επιτρέπει να καθίσ η. Επερίμεναν με άνοπομονησία την σειρά του μικρού χωρικού. Φθάνει τέλος.

Από νης πρώτας έρωτήσεις ο La Place αναγνωρίζει μια σταθερότητα πνεύματος ή οποία τον καταπλήττει. Προχωρεί την εξέτασιν πέραν των φυσικών όρίων αι άπαντήσεις είναι πάντοτε σαφείς διεκνύουσαι μια διάνοια ή οποία ξεύρει και ή οποία αισθάνεται. Ο La Place συνεκινήθει. Αγκαλιάζει τον νέον και του λέγει ότι είναι ο πρώτος έκ των εξέτασθέντων. Τό σχολείον όλόκληρον σηκώνεται και συγχαίρει τον νέον του άρτοποιού της Nancy.

Είκοσι χρόνια έπειτα ο La Place έλεγε εις τον αυτοκράτορα: «Μια από τις πιο ώραιες έξετάσεις ποθ είδα στην ζωή μου, ήτο αυτήν τοϋ όπασπιστοϋ σας, του στρατηγού Drouot.

LACORDAIRE
Καλλιόπη Παπαδομανωλάκη
Τάξις Δ'.

Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ-Ο ΞΕΝΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΤΗΝΑ

Ένας Άγγλος συγγραφέας διηγείται ότι ένας ξένος διέβαινε μίαν ήμέρα από μίαν γέφυρα του Λονδίνου. Δύο παιδιά έστέκοντο πλησίον του Τοίχου.

Τό ένα έκ των δύο έκρατοσε ένα κλουβί έντός του όποιου έπεριέγυζαν πέντε μικρά πουλάκια προσησθούσαν λυπηρώς να τινάξουν τα πτερά των και έπετερύγιζον ματαίως προς τα κινκιδώματα της φυλάκης των. Άλλα τα σίδερα δεν λυγίζουν και τα πουλάκια έφώναν ζαν λυπημένα.

Τό πρόσωπον του ξένου εις αυτήν την θέαν έσπυρνώπησεν.

—Πόσον θέλεις να πουλήσης ένα άπ' αυτά τα πουλιά; λέει αίφνης εις το παιδί όπου έκρατοσε το κλουβί—

Τὰ δύο παιδιά συμφωνήσαν, καὶ εἶχαν τὴν κακὴν σκέψιν τὰ πούλησον ἀκριβώτερα εἰς ἓνα ξένον παρὰ εἰς ἓνα ἄνθρωπον τοῦ τόπου τῶν. Εἰς ἓνα Ἀγγλον λέει τὸ ἓνα θὰ τὸ ἐπωλούσαμεν 12 πεντάρες ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος εἶναι ἓνας ξένος καὶ πρέπει νὰ τὰ πληρώσῃ . . . τριάντα πεντάρες. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶχαν σκεφθῇ χαμηλοφώνως τὸ εἶπαν θυνατὰ εἰς τὸν ἀγοραστήν.

—Τριάντα πεντάρες κύριε.

Αὐτὸς χωρὶς ν' ἀργοπορήσῃ ἐτροβήξῃ τὰ χρήματα ἀπὸ τὸ βαλάντιόν του, τὰ ἔδωκε εἰς τὸ παιδί, καὶ ἀφοῦ ἀνοίξῃ τὸ κλουβὶ ἐπῆρε ἓνα πουλάκι, τὸ ἐσχάδεψε μὴ στιγμῇ.

—Πήγαινε—Τοῦ λέει δίδοντας τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ παρατήρησε μὲ χαρὰ νὰ ὑψοῦται εἰς τὸν οὐρανόν.

Αὐτὸ ἔκαμεν ὁ ξένος ἔδωσε ἀκόμη 30 πεντάρες ἔλαβε ἓνα δευτέρον πουλί καὶ τὸ μεταχειρίσθηκε ὁμοίως.

Ἔτσι ἔκαμεν διὰ τὸ τρίτο, τὸ τέταρτον καὶ τὸ πέμπτον.

Τὰ παιδιά ἐθαύμαζαν μετ' ἐκ πληΐσεως.

—Γιατί—ἠρώτησαν—ἀγοράσατε τόσον ἀκριβὰ τὰ πουλιά αὐτά, ἀφοῦ δὲν θὰ τὰ ἐκρατοῦσατε;

—Ἐπὶ ὅκτω ἔτη ἀπήντησεν ὁ ξένος εἶχα κρατηθῇ ἀδίκως εἰς μία σκοτεινὴ φυλακὴ ὅπου ἐβλογόσα μὲς τὴν φρικτὴν νύκτας στερηθεὶς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα τῶν ἀγρῶν. Ἐρχομαι ἀπὸ τὴν Ἰταλία. Αὐτὰ τὰ πουλάκια εἶναι τὰ πρῶτα εἰς τὰ ὁποῖα ἔδωκα τὴν ἐλευθερίαν ποὺ μοῦ ἔχει ἀποδοθῇ.

Ἡθέλησα νὰ γίνουν εὐτυχεῖ.

Καὶ τὰ μικρὰ ἀγόρια τὸν παρατηροῦσαν μὲ δάκρυα εἰς τὰ μάτια. Ἐντροπισσμένα διότι εἶχαν ἀπατήσῃ τὸν ξένον καὶ θέλοντα νὰ ξαναδιορθώσουν τὸ λάθος τῶν τοῦ ἐγύρισαν τὸ χρέμα τὸ ὅποιον πρὸ ἐλλείγου τοῦ εἶχαν πάρῃ . . .

Ἀποφθεγμὰ: Τὸ νὰ χάνῃς τὴν ἐλευθερίαν σου εἶναι ἡ μεγαλύτερα δυστυχία. Ὑστερα ἀπ' αὐτὴν τί μὲν νὰ χάσῃς; Ἡ ἐλευθερία εἶναι ἡ ζωὴ, ἡ σκλαβιά εἶναι ὁ θάνατος. (Michel de Hopital)

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

Διόικα Παπαγιαννῶκη

Τάξις Δ' Γ. Θ. Χ.

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ

Η ΚΑΛΗ ΓΥΝΑΙΚΟΥΔΑ

Ἦτο χειμῶνας. Τὸ χιόνι εἶχε στρώσει τὴ γῆ. Τότε οἱ κάτοικοι μίαν πόλιν ἀπεφάσισαν νὰ γιορτάσουν μίαν ἑορτὴν, ἢ

ὁποῖα ἐworthετο μέσα στὸν ποταμό. Τὴν ὁρισμένη λοιπὸν ἡμέρα ὅλοι ἦσαν παρόντες καὶ ἄλλοι ἔτρεχον ἐπάνω στὸ μέρος ποὺ εἶχε παγώσει ὁ ποταμός μὲ χιονοπέδιλα καὶ ἄλλοι μὲ ἐλκυσθῆρα. Οἱ βάρκες σηματοδοτοῦσιν ἔτρεχον ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἕως τὸ ἄλλο ἐνῶ μέσα σ' αὐτὰς ἄκουε κανεὶς τοὺς γλυκοὺς ἤχους τῶν ὀργάνων καὶ ἔβλεπε ἄλλους νὰ χορεύουν μαγευτικά. Οἱ γεροντότεροι ἐκαθότανε καὶ ἐπίναν καὶ ἐτραγουδοῦσαν.

Ἔτσι ἐπέρασε ὅλη ἡ ἡμέρα καὶ ἦρθε τὸ βράδυ. Τὸ φαγγάρι ἐπρόβαλλε πίσω ἀπὸ τὸ βουνὸ γλαστό καὶ ἡ ἑορτὴ ἐξακολουθοῦσε μὲ μεγάλη εὐθυμία. Μόνο μὴ γρη῏α γυναῖκα δὲν παρεῖρκετο σ' αὐτὴ τὴν ἑορτὴ διότι ἦτο ἀρρωστη πολὺ καιρὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἀδυναμία δὲν μπορούσε νὰ περπατήσῃ. Τὸ σπῆτι της δ' ἦτο εἰς τὴν ἀκρὴν τοῦ χωριοῦ καὶ ἔτσι καθισμένη στὸ κρεβάτι της μπορούσε νὰ βλέπῃ τοὺς ἄλλους ποὺ γλεντοῦσαν.

Ὅταν ἐβράδιαζε ἓνα μικρὸ συνναφάκι ἐφάνηκε στὸν ὀρίζοντα πρὸς ἀνατολὰς. Ἡ γυναῖκα μόλις τὸ εἶδε ἐκυριεύθη ἀμέσως ἀπὸ κάποιον φόβον. Ὁ ἄνδρας της ἦτο παρρηῶν καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία εἶχε πάει πολλὰς φορὰς στὸ ποτάμι μαζί του καὶ ἐκαταλάβαινε τὸν καιρὸ. Σὲ λίγη ὥρα θὰ ἐξέσπασῃ θύελλα καὶ τότε ὅλοι εἶναι χαμένοι πρέπει νὰ τοὺς σώσω ἐσκέφθη. Ἀλλὰ πῶς; Εἰς τὸ χωριὸ δὲν ἦτο κανεὶς νὰ τοῦ φωνάξῃ καὶ νὰ τὸν σταλῇ νὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ, ἀδ' τὴ δὲ δὲν μπορούσε νὰ περπατήσῃ γιὰ νὰ πάῃ. Τὶ νὰ κάμῃ;

Ἐβλεπε τὰ σύννεφα νὰ μαζεῦνται καὶ ἡ θύελλα ἐπρομηνύετο τρομακτικῇ. Τότε γιὰ νὰ σώσῃ ὅλους ποὺ ἐκινδύνευσαν ἐμάζεψε ὅλας τὰς δυνάμεις της καὶ ἐφθασε ἕως τὸ τζάκι. Ἀπ' ἐκεῖ ἐπῆρε ἓνα ἀναμμένο καρβουνάκι καὶ τὸ πέταξε ἀπάνω στὸ κρεβάτι της καὶ κατόπιν ἐβγήκε σιγὰ σιγὰ ἔξω. Τὸ στρώμα ἦτο ἀπὸ ἀχυρὰ καὶ ἐπίασε ἀμέσως φωτιά, ἡ ὁποία κατόπιν μετεξόθη καὶ σὲ ὅλο τὸ σπῆτι. Οἱ φλόγες τότε ἤρχισαν νὰ φαίνωνται πάνω ἀπ' τὰ κεραμίδια. Οἱ κάτοικοι τότε τοῦ χωριοῦ μὴ ξέροντας τί συνέβαινε ἔτρεχαν ὅλοι στὸ χωριὸ. Καὶ ἔταν καὶ ὁ τελευταῖος ἐβγήκε ἀπ' τὸν ποταμό καὶ ἐφθασε στὸ χωριὸ ἡ θύελλα ἄρχισε. Ὅλοι εἶχαν σωθῇ ἀλλὰ ἡ καλὴ γυναῖκα ἔχασε ὅλα τὰ καλὰ της γιὰ νὰ τοὺς σώσῃ.

Καίτη Κ. Μητσετάκη
Τάξις Δ' Γ. Θ. Χ.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΗΜΕΝΗ

Μεσάνυχτα κυνὰ δειλὰ τοῦ τοίχου τὸ ρολοῖ, ὕστερα γίνεται σ' ἡ βαθεῖα, ὅπως καὶ πρῶτα. Μίαν κουκουβάγιας τὸ βραχνὸ, σὲ λίγο, μοιρολόι, καὶ μίαν κιθάρας ποὺ καὶ ποὺ, κάποια θλιμμένη νότα.

Τὸ καντιλάκι τρεμοσβεῖ στὸ εἰκόνισμ' ἀπὸ πάνω φωτίζοντας τὸ σπλαχνικὸ τῆς Παναγίας βλέμμα. Σηκώνομαι ἀπ' τὴν κλίνη μου καὶ τὸ σταυρὸ μου κάνω. ὦ! βρῖσκομαι στὸ σπῆτι μας, τὸ βλέπω δὲν εἶν' ψέμμα!

Ναί! Τώρα, τώρα μὲς στὸ νοῦ, μοῦ ἔρχονται ἓνα—ἓνα πρὸ φωταῖνα, πρὸ ξάστερα, ἐκεῖνα ποὺ γινῆκαν! ὁ ποταμός, ἡ ἀπόπειρα, τ' ὄνειρα τὰ σβυσμένα, τὸ πένσιμο μου στὸ νερὸ, οἱ ἄνθρωποι, ποὺ βγήκαν

ἀπὸ τὰ σπῆτια, κι' ἔτρεξαν νὰ σώσουν τὴ ζωὴ μου Ἐγὼ τὴν περιφρόνησα. μὰ κείνα ἀγαπημένα, πρῶτον νὰ βγῇ τελειωτικά, ἡ ὕστερον ἡ πνοή μου μ' ἀνέστυραν καὶ μ' ἔσωσαν. Ἄς εἶναι εὐλογημένα!

Ἐχασ' ὅλα τὰ βάσαν' εἰς πίκρες ποῦχα πρῶτα τὸν ἑαυτὸ μου βάπτισα: «ἡ νεκρὰ ναστημένη». Φωτίσθ' ἡ μαύρη μου ψυχὴ, ἀπὸ πανώρητα φῶτα δὲν θέλω νὰ πεθάνω πιά, δὲν εἶμαι πιά θλιμένη.

Περάσαν τὰ μεσάνυχτα, γοργὰ ὁ καιρὸς πῶς τρέχει! Σβύστηκε τὸ καντιλάκι μου, ἡχεῖ γλυκὰ ἡ κιθάρα.

ὦ! τὶ γλυκεῖα ποῦν' ἡ ζωὴ, χαρὰ, σ' ὅποιον τὴν ἔχει καὶ σ' ὅποιον τὴν περιφρονεῖ, κατάρρα, ὦ ναί, κατάρρα!

Ἐβελλίνα Τσεύρδου

Γυμν. Θηλέων Χανίων Τάξις Δ'

ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΟ ἢ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑΝ; ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Ἡ εὐτυχία εἶναι χαρὰ χαρὰ ποὺ βγαίνει ἀπ' τὴν καρδιά (διὰ) κι' ὅλο στερεπνὴ καὶ γλαστή (μὲ) κάμνει

Ὁ πλοῦτος εἶναι κάτι ποὺ (μὲ) κάμνει

καὶ ποὺ ποτὲ δὲν λαχταρῶ ποτὲ δὲν τὸν δοκίμασα ὅσα χρόνια κι' ἀνζῶ.

Εἶμαι πτωχὴ καὶ ὀρφανὴ ἀλλ' ὅμως εὐτυχὴς γιὰτ' εἶμαι ὑγιής.

Πλοῦτε σὲ μισὸ πῶς νὰ σοῦ τὸ πῶ; κι' ἀν εἶμαι φτωχὴ δὲν σ' ἐπιθυμῶ.

Ὡ εὐτυχία ἐσὲν ἀγαπῶ ἐσένα ποθῶ ὅσα χρόνια κι' (ἀν) ζῶ.

Πολυξένη Ποσειδίδου
Τάξις Δ' Γ. Θ. Χ.

Η ΚΑΡΔΙΑ

Ἡ καρδιά νὰ ρωλογάκι ποὺ τικ-τὰκ, τικ-τὰκ χτυπάει καὶ τίς ὥρες τῆς ζωῆς μας μὲ τὸ τικ, τικ, τικ, μετράει.

Κι' ὅπου κείνο σταματῇ σταματᾷ κι' ἡ ζωὴ μας ἀδιάφορο ἀν εἶνε βράδυ μεσημέρι ἢ πρωί.

Ἄννα Σταματάκη
Τάξις Ε' Γ. Θ. Χ.

Ποὺς τὰς μαθητρίδας καὶ τοὺς μαθητὰς

Θέλετε νὰ διατηρῆτε τὴν ὑγείαν σας, τὴν δροσιὰ σας καὶ τὸ χρῶμα σας;

Ἀρχίσετε τὴν μελέτη σας ἐνωρὶς τὸ βράδυ, ἀλλὰ νὰ τελειώνητε πάντα στὰς (9) ἑννέα. Πρὶν νὰ πᾶτε στὸ κρεβάτι σας, νὰ κοιμηθῆτε διασκεδάστε λίγο γιὰ ν' ἀλλάξητε τὸ ρεῦμα τῶν ἰδεῶν καὶ νὰ ἀναπαυθῇ λίγο ὁ κουρασμένος ἐγκέφαλος.

Νὰ πλαγιάζεστε πρὸ τῶν δέκα (10) ὁ ὕπνος πρὸ τοῦ μεσονυχτίου εἶναι ἡ μόνη ἀνάπαυσις ἡ ὁποία ὠφελεῖ τὸν ὀργανισμόν δίνει χρῶμα στὰ μάτια.

Ἄν θέλετε μετὰ τὸν νυκτερινὸ ὕπνον νὰ ἐξακολουθήσετε τὴ μελέτη σας, πρέπει νὰ σηκωθῆτε στὰς 6 τὸ πρωί.

Γιὰ νὰ μὴ σὰς πέφτουν τὰ μαλλιά, γιὰ νὰ εἶνε δυναμωμένα γιὰ νὰ βγάξητε νέα, τρώγετε φακὴν!

Αὐτὴ τὴν περίεργη συμβουλὴ δίνει ἓνα ἱατρικὸ περιοδικὸν τὸ

ὁποῖον ἐξηγεῖ ὅτι, ἡ φακὴ περιέχει σίδηρον, ὁ ὁποῖος δυναμώνει ὄχι μόνον τὸ σῶμα ἀλλὰ, ψυχικά, καὶ τὰς τρίχες.

Δὲν ἔχετε λοιπὸν Κυρία Κυριοὶ καὶ δεσποινίδες παρὰ ν' ἀρχίστητε νὰ κάμνητε θραύσιν εἰς τὰς φακὰς.

Καλὴ σας δρεξί λοιπὸν καὶ καλὰ ἀποτελέσματα.

Σοφὸκλεια Καντουνάτου
Τάξις Δ'

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Κατασκευὴ γλυκισμάτων (Πρὸ παντὸς ψυχραιμίας)

Πέρνετε 10 ἀσπράδια αὐγῶν, 2 ποτήρια νερῶν ζάχαρι καὶ μερικὰ ἀμύγδαλα.

Τὰ κτυπᾶτε πολὺ καὶ κατόπιν τὰ ρίχνετε σὲ ἄσπρο χαρτὶ τὸ ὁποῖον ἔχετε στρώσει στὸ τερεὶ καὶ τὰ στέλνετε στὸ φούρνο.

Χουρμάδες

Πέρνετε τοὺς χουρμάδες τοὺς καθαρίζετε, κατόπιν τοὺς ρίπτετε σὲ νερὸ βρασμένον καὶ τοὺς ἀφήνετε 1 ὥρα. Μετὰ τοὺς ἀφήνετε νὰ στεγνώσουν ἀφοῦ στεγνώσουν τοὺς βγάζετε τὸν πυρήνα μὲ τὸ κατάλληλον ἐργαλεῖο ἔπειτα πέρνετε ἄσπρα ἀμύγδαλα κομμένα ἰσὺς ρίπτετε εἰς τὸ μέσον τῶν χουρμάδων, καθὼς καὶ λίγα μανταρινόφυλλα διὰ νὰ λάβουν οἱ χουρμάδες ὠραία ὁσμὴν. Τέλος τὰ ρίπτετε εἰς τὸ ἐτοιμοσορόπι, τὰ ἀφήνετε δὲ ἐκεῖ ἕως ὅτου δέσουν.

Δοκιμάστε εἶνε γλυκὸ ἑξαίσιον Ἀλγυπτιακόν.

Κουλουράκια μεθυσμένα

Πέρνετε 100 δράμια λάδι τὸ καίετε σὲ μιὰ κατσαρόλα, ἐντὸς δὲ τοῦ λαδίου ρίπτετε 1 1/2 ὀκά ἀΐθυρι Εὐρωπαϊκόν.

Ρίπτετε κατόπιν 100 δράμια λεμόνια (ζωμὸν ἐννοεῖται) τὸ ζυμώνεται καὶ τὴν πλάσσετε σὲ κολουράκια, τὰ ὁποῖα στέλνετε στὸ φούρνο μὲ βουτυρωμένη λαμαρίνα.

Χαλβὰς Σεμιγδαλένιος

Ἐνα ποτήρι σεμιγδάλες τὸ ὁποῖον καὶ βυθίζετε μὲ ἡμισὺν ποτήρι βούτυρο, ἱκανογύνουσαι καὶ ὀλίγα ἀμύγδαλα καὶ κουκούρια καθαρισμένα εἰς τὸ καρδουδίσμα. Τὸ ἀφήνετε νὰ κρυώσῃ καὶ βράζετε 150 δράμια ζάχαριν. Μὲ τὸ ευρορόπι αὐτὸ ὀλίγον κατ' ὀλίγον διαλύετε τὸν χαλβὰ σας ἕως οὗ ἀποτελέσῃ μεῖγμα συμπίετος ὅτε χωρίζετε εἰς ὀλονδῆκοιτα μεγέθους σχήματα καὶ ἐπιλάσσετε μὲ ζάχαριν καὶ κανέλλαν.

Περίεργα φαγητὰ

Ὁμελέττα εἰς Βουλγαρίαν

Παίρνετε ὅσα αὐγά θέλετε τὰ ταρασσετε, καὶ τὰ ρίπτετε στὸ τηγάνι. Ὅταν ψηθοῦν τὰ βάζετε σ' ἓνα μέρος (φαγιάντζα, πιότο) εἰς τὸ ὁποῖον προηγουμένως ἔχετε βάλλει σκορδαλιά, ἀραιωμένη μὲ νερό. Βράζετε λάδι, τὰ ζεματίζετε καὶ τὰ σεργίρετε.

Μελιτζάνες ψητές

Παίρνετε μελιτζάνες τις πλένετε τις περνάτε ἀπὸ ἓνα ξύλο—σὺν σοῦβλα—ὅπως εἶνε ἀκαθάριστες καὶ τις στέλνετε στὸ φούρνο. Ὅταν γυρίσουν τις καθαρίζετε τις κόβετε σὲ φέτες καὶ ἀφοῦ τῶν βάλετε λάδι καὶ ἀλάτι ἢ μόνον ἀλάτι τὴν σαρακοστήν τις σεργίρετε

Ἀπὸ τὰ γράμματα

τῶν μαθητῶν

Κύμη τῇ 2 Νοεμβρίου 1932

Ἀγαπημένες μου

Συμμαθήτριες

Ἐπειτα ἀπὸ διόμισιν χρόνων εὐτυχισμένη σχολικὴ ζωὴ σας γράφω γιὰ νὰ σας ἀποχαιρετήσω γιὰτὶ ἔφθασε καὶ ἡ στιγμή ν' ἀποχωριστοῦμαι.

Τὰ χρόνια ποὺ πέρασα κοντὰ σας ἦταν ξένοιαστα καὶ εὐτυχισμένα.

Γι' αὐτὸ θὰ μοῦ μείνουν ἀξέχαστα

Οἱ ἀναμνήσεις τῆς σχολικῆς ζωῆς ποὺ τόσο ὁμορφα κοντὰ σας πέρασα θὰ μοῦ μείνουν ἀσβεστές στὸ νοῦ.

Καὶ τώρα ποὺ χωριστήκαμε τώρα ποὺ ἔφυγα μακριὰ σας σὰς στέλλω τις καλύτερες εὐχὲς μου γιὰ τὴν πρόοδόν καὶ τὴν εὐτυχίαν σας.

Σὰς εὐχομαι οἱ μέρες τῆς ζωῆς σας νὰ εἶναι ξένοιαστες καὶ εὐτυχισμένες.

Καὶ τώρα σὰς ἀποχαιρετῶ ἀπὸ μακριὰ. Ἀντίο ἀγαπημένες μου. Ποτέ δὲ θὰ ξεχάσω τὴν εὐτυχισμένη παιδικὴν ζωὴν ποὺ εὐθυμῆς καὶ τρελλὲς περᾶσαμε ἀνάμεσα στὰ σχολικὰ θρανία.

Με πολλὴ ἀγάπη
Μαρίνα Παπανικολάου

**Πρὸς τοὺς κ. κ. Διευθυν-
τάς τῶν σχολείων, καθ' ἡ-
γετὰς, διδασκάλους καὶ
φίλους μαθητὰς ἀμ-
φοτέρων τῶν φύλων.**

Παρακαλεῖσθε θερμῶς ὅπως συστήσετε καὶ υποστηρίξετε τὸ περιοδικόν μας, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὑποστηρίζοντες αὐτὸ υποστηρί-

ζετε καὶ προεδείτε μίαν μαθητικὴν προσπάθειαν, κατὰ τὴν γνώμην μας ἀξιόλογον.

Πρέπει νὰ ἐνθαρρυνθῶμεν ἀπὸ τοὺς συναδέλφους μας καὶ διδασκάλους τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας, ὥστε τὸ περιοδικόν μας νὰ ἐκφυθῇ ὅσον εἶνε δυνατόν περισσότερον.

Ἡ μαθητικὴ πρόεδρος πρέπει νὰ γίνῃ τὸ περιοδικόν καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον κάθε μαθητὴς καὶ κάθε σχολεῖον πρέπει νὰ παρουσιάσῃ ἔργα τῶν μαθητῶν του. δι' ὃ ὄχι μόνον ζητοῦμεν ἀλλά καὶ παρακαλοῦμεν τὴν συνεργασίαν παντὸς μαθητοῦ μὲ θέματα πάντοτε ἀνάλογα πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Ἄλλως τε ἡ μικρὰ συνδρομὴ τῶν 2 50 δραχ. κατὰ μῆνα, 20 δραχ. δι' ὅλον τὸ σχολικόν ἔτος, δὲν θὰ στενοχωρήσῃ κανένα εἰς τὸ νὰ γίνῃ συνδρομητὴς μας.

Οἱ κ. κ. Γυμνασιάρχαι, Διευθυνταὶ καὶ καθηγηταὶ τῶν σχολείων παρακαλοῦνται νὰ ἔχουν τὴν εὐγενῆ καλωσύνην ὅπως φροντίσουν καὶ μᾶς ἐγγράψουν συνδρομητὰς, θὰ εὐγνωμονοῦμεν δὲ πάντας ἐκείνους οἱ ὅποιοι θ' ἀνταλλάσσουσιν τὴν ἐξέπλωση τῆς μαθητικῆς μας προόδου.

Οἱ Μαθητικαὶ Κοινότητες τοῦ Γυμνασίου Θετῶν Χανίων.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Λέγεται, ὅτι ἡ μέση Ἑκπαίδυσις, θὰ γίνῃ ἐξ ὀλοκληροῦ ἰδιωτικὴ. Δὲν τὸ φανταζόμεθα γιὰτὶ τί θὰ γίνωμεν ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ μαθηταί, ποὺ δὲν θὰ ἔχωμε νὰ πληρώνωμεν τὰ μεγάλα πάντα διδάκτρα;

Τὸ πρὸ ἡμερῶν, ἐνταῦθα εὐρισκόμενον μελόδραμα ἔδωκε μιὰ μαθητικὴ παράστασις, πρὸ ὁποῖαν παρηκολούθησεν, καὶ τὸ Γυμνάσιόν μας.

Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνεταί, γιὰ τὴν ψυχαγωγίαν τοῦ μαθητοῦ, καὶ γιὰ τὴν ἀλλαγὴν παραστάσεων

Ἡ καταστροφὴ τῆς Χαλκιδικῆς δὲν ἔφησε ἀσυγκίνητους καὶ τὶς μαθήτριες. Ὅλες πλοῦσαι καὶ πτωχεῖς κατὰ ἔδωσαν, καὶ ἔτσι γίνετο ὁ ἔρως μὲ ἱκανὸν ποιητικὰς εἰσπράξεις

Εἰς τὴν πόλιν μας εὐρίσκεται ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν ὁ ἐκπαιδευτικὸς σύμβουλος κ. Ρωμανός, ἐπιθεωρῶν τὰ σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

— Συμπληρωθεῖς καὶ μὲ

μαθητρίας κατωτέρων τάξεων, ὁ ἐκκλησιαστικὸς μας χορὸς, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς κ. Δαρμέρου, εἶνε ἕτοιμος νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὶς ἐκκλησίας

— Ἀρχισαν καὶ ἐφέτος, αἱ φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις εἰς τὰ διάφορα μαθήματα ὑπὸ τῶν κ. κ. καθηγητῶν μας, τὰς ἀπογευμανάς ὥρας, εἰ διαλέξεις ὁμῶς δὲν ἤρχισαν ἀκόμη.

— Συζητεῖται ἡ ἀγορὰ τοῦ διδασκαστοῦ μας. Ἀς ἐλπίσωμεν στηριζόμεναι, εἰς τὸν ἐνθεὸν ζῆλον τοῦ ἀσβαστοῦ μας Κυρίου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὅτι θὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς πολὺ γρηγορά, ἰδικὸν μας ἐκπαιδευτήριον.

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

— Διδάσκαλος. Τοτὸ πῆς μου ἓνα διαφανὲς σῶμα.

Τοτός. Ἡ κλειδωνιὰ κύριε.

— Διδάσκαλος. Πῶς ἡ κλειδωνιὰ;

Τοτός. Μάλιστα γιὰτὶ μποροῦμε νὰ δοῦμε τὸ φῶς μέσα ἀπὸ τὴν τρύπα.

— 0 —

— Διδάσκαλος. Δὲν μοῦ λές Γιώργο ποῖος ἄνθρωπος λέγεται πολὺ γλωσσος;

— Γιώργος. Μὰ αὐτὸς ποὺ ἔχει πολλὰς γλώσσας, κύριε.

— Καθηγητὴς. ὁ πατέρας τῆς ιστορίας εἶνε ὁ Ἡρόδοτος.

— Ἐνας μαθητὴς.

Καὶ ἡ μητέρα τῆς;

— 0 —

Εἰς τὴν Γεωγραφίαν

— Διδάσκαλος. Μίμη, ποῖα εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας;

— Μίμης (ὕστερα ἀπὸ λίγη σκέψη) Μοδπὶ ἢ μαμά μου νὰ μὴν ἀνακατεύωμαι στὰ ἑξῆς πράγματα.

— 0 —

— Διδάσκαλος. Τοτὸ ξεύρεις τὸ μάθημά σου;

— Τοτός. Μάλιστα κύριε.

— Διδάσκ. Σήκω νὰ τὸ πῆς, ἀφοῦ τὸ ξεύρεις.

— Τοτός (ἐγειρόμενος) Τὸ μάθημα τὸ ξεύρω κύριε, μόνο γιὰ τὸν ἐπιστόν μου καὶ ὄχι γιὰ σας.

— 0 —

— Ὁ Καθηγητὴς. διδάσκει. Λοιπὸν παιδιὰ μου ἡ κόρη εἶναι τὸ σπουδαιότερον μέρος τοῦ ματιοῦ.

— Μαθητὴς. (διακόπτων). Καὶ ὁ γυιὸς κύριε, τί εἶναι;

— 0 —

— Καθηγητὴς. ! ! ! . . .

— Καθηγητὴς. Δὲν μοῦ λές. Τοτὸ πόθεν εἶναι σύνθετος ἡ μίονος.

— Τοτός. Ἀπὸ τὸ . . . εἰμὲ ὄνος.